

GÖTEBORGS UNIVERSITET
HANDELSHÖGSKOLAN

Täckningsgraden i hållbarhetsrapportering

- En studie av svenska börsbolags rapporterade hållbarhetsindikatorer

Kandidatuppsats i Företagsekonomi
Externredovisning
Höstterminen 2014
Handledare: Gunnar Rimmel
Författare: Anna Alö 911213
Olivia Dosé 910120

Förord

Vi vill börja med att rikta ett stort tack till vår handledare Gunnar Rimmel som under uppsatsens gång har visat intresse och gett god vägledning. Vidare vill vi tacka de uppsatsförfattare som vid uppsatsmötena gett oss användbara synpunkter under processens gång. Ett stort tack ska även ges till de personer som bidragit med sin tid och sitt engagemang genom att läsa, kommentera och ge förslag på förbättringar för uppsatsens färdigställande

Slutligen vill vi ge varandra ett stort tack för ett bra samarbete.

Göteborg 9 januari 2015

Anna Alö

Olivia Dosé

Sammanfattning

Examensarbete i företagsekonomi, Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet, Extern Redovisning, Kandidatuppsats, HT 2014.

Författare: Anna Alö och Olivia Dosé

Handledare: Gunnar Rimmel

Titel: Täckningsgraden i hållbarhetsrapportering - en studie av svenska börsbolags rapporterade hållbarhetsindikatorer

Nyckelord: LCSP, Hållbarhetsindikator, Täckningsgrad, Hållbarhetsrapportering

Bakgrund och problem: Hållbarhetsrapportering har de senaste 40 åren utvecklats från att vara ett enkelt komplement till den finansiella redovisningen till allt mer komplexa rapporter som allt fler företag väljer att presentera. Organisationer har gjort försök till att definiera hållbarhet och frivilliga ramverk för hållbarhetsredovisning har framställts. Det finns dock inga krav på att upprätta en hållbarhetsrapport eller ett reglerat ramverk för hur en rapport ska utföras. Detta leder till att hållbarhetsrapporter uppfattas som diffusa och eller används som ett marknadsföringsverktyg som inte speglar den sanna bilden av en verksamhet.

Syfte: Studiens syfte är att med hjälp av ett LCSP- test analysera nivån av täckningsgraden i dagens hållbarhetsrapportering av svenska börsbolag och jämföra resultatet med tidigare forskning.

Avgränsningar: Studien har avgränsats till de 66 svenska börsbolag som var listade på Nasdaq OMX Large Cap per 2014-11-19. Materialet har begränsats till publicerade års- och hållbarhetsredovisningar, inget har hämtats från webbsidor eller CDP rapporter.

Metod: I studien har både ett kvalitativt och kvantitativt angreppssätt valts. Informationen har hämtats från elektroniska års- och hållbarhetsrapporter som har publicerats år 2014. Data har kodats för att lättare kunna hantera informationen och avläsa eventuella statistiska samband mellan de undersökta företagen.

Resultat och slutsatser: Den genomförda studiens resultat tyder på att täckningsgraden för svenska börsbolag är relativt hög, jämfört med tidigare studier. Resultatet från LCSP- testet visar på att 16 företag presenterar indikatorer på alla fem nivåerna. Av de undersökta företagen har 24 stycken uppvisat hållbarhetsindikatorer på den högsta nivån vilket tyder på en hög täckningsgrad.

Förslag till fortsatt forskning: Studien lämnar förslag till vidare forskning. En liknande undersökning kan genomföras där man tar hänsyn till företagsstorlek. Företag har möjlighet att rapportera hållbarhet med hjälp av valfria indikatorer samt ramverk vilket skapar utrymme att endast rapportera företags positiva hållbarhetsutveckling. Baserat på detta är kvaliteten på indikatorerna, huruvida de speglar hållbarhet, ett intressant område att forska vidare kring. Rapporternas transparens är ytterligare ett ämne att studera vidare kring då en stor del av den kritik som riktas mot hållbarhetsrapportering berör just detta.

Definitioner

FAR – *Branschorganisation som arbetar både nationellt och internationellt och utvecklar bland annat rekommendationer, utbildning och remissverksamhet.*

Large Cap – *Listar de börsbolag som har ett börsvärde på mer än 1 miljard euro*

Nasdaq OMX - *National Association of Securities Dealers Automated Quotations*

GRI – *The Global Reporting Initiative*

LCSP – *Lowell Center for Sustainable Production*

IR – *Integrated Reporting*

CDP rapport – *Carbon Disclosure Project*

ISO – *The International Organization for Standardization*

UNEP – *United Nations Environmental Programme*

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Problemdiskussion	2
1.3 Syfte	3
1.4 Frågeställningar	3
1.5 Inledande om metod	3
1.6 Avgränsningar	4
2. Teoretisk referensram	5
2.1 Hållbarhet och hållbar utveckling	5
2.2 Hållbarhetsrapportering	5
2.3 Lagar	6
2.4 Ramverk	7
2.4.1 The UN Global Compact	7
2.4.2 Integrated Reporting	7
2.4.3 The Global Reporting Initiative	7
2.4.4 Kritik mot ramverk	8
2.5 Hållbarhetsindikatorer	9
2.6 Analysmodell: Lowell Center for Sustainable Production	9
2.6.1 Analysmodellens hållbarhetsindikatorer	11
2.7 Kritik mot modellen	12
2.8 Tidigare forskning	13
2.8.1 Forskning med LCSP-modellen	13
2.8.2 Forskning om GRIs täckningsgrad	14
3. Metod	15
3.1 Val av metod	15
3.1.1 Kvalitativ och kvantitativ studie	15
3.1.2 Val av företag och branschindelning:	15
3.1.3 Datainsamling	16
3.1.4 Genomförandet av LCSP-test	17
3.2 Metodens kvalitet	17
3.2.1 Reliabilitet	17
3.2.2 Validitet	18
3.3 Kritisk diskussion	19
4. Empiri	20
4.1 Val av rapportering	20
4.2 LCSP- test	21
4.3 Branschindelning	26
5. Analys	28
6. Slutsats	32
6.1 Studiens slutsats	32
6.2 Begränsningar	33
6.3 Förslag till fortsatt forskning	33
7. Källförteckning	35
A. Bilaga	43
A.1. Bilaga- Indikatorlista	43
A.2. Bilaga- Fullständig datasammanställning	45
A.3 Bilaga- Val av rapportering	61

Figurförteckning

<i>Figur 2.1. Analysmodellens nivåindelning (Veleva & Ellenbecker, 2001)</i>	10
<i>Figur 2.2. Illustration av loopmodellen (Veleva & Ellenbecker, 2001)</i>	12
<i>Figur 4.1. Antal företag som rapporterar per nivå</i>	24
<i>Figur 4.2. Procentfördelning av indikatorer per nivå av GRI företag</i>	24
<i>Figur 4.3. Procentuell fördelning av GRI företag jämfört med icke GRI företag per nivå</i>	25
<i>Figur 4.4. Procentfördelning av rapporterade indikatorer per nivå per bransch</i>	27

Tabellförteckning

Tabell 3.1. Branschindelning och bortfall.....	16
Tabell 3.2. Exempel på sammanställd data.	17
Tabell 4.1. Val av rapportering.....	20
Tabell 4.2. Indikatorfördelning av de 56 undersökta företagen.....	22
Tabell 4.3. De företag som täcker alla fem LCSP nivåer.	23
Tabell 4.4. Mest förekommande indikatorer.....	24
Tabell 4.5. Antal rapporterade indikatorer för företag med och utan GRI.	25
Tabell 4.6. Totalt och genomsnitt antal rapporterade indikatorer/bransch.	26
Tabell 4.7. Procent företag inom bransch som rapporterar per nivå.....	26

1. Inledning

I studiens inledande kapitel beskrivs bakgrunden till utgångspunkten för studien. Beskrivningen leder till en problemdiskussion som mynnar ut i syfte och därefter presenteras frågeställningarna för denna uppsats. Slutligen i kapitlet presenteras inledande om studiens metod och vilka avgränsningar som behövs göras.

1.1 Bakgrund

Att redovisa hållbarhet har fått allt mer uppmärksamhet det senaste decenniet. Hållbarhetsredovisning har genom åren vuxit fram ur traditionell finansiell, social- och miljöredovisning. Under 70-talet började några få företag att komplettera den traditionella finansiella redovisning med sociala rapporter som under 80-talet ersattes med miljörapporter (Hahn & Kühnen, 2013). Under 90-talet började sociala- och miljörapporter sammanslås i en gemensam rapport. Denna trend är en av anledningarna till att The Global Reporting Initiative (GRI), som idag har blivit ”de facto” när det kommer till standarder för hållbarhetsrapportering, utvecklades (Hahn & Kühnen, 2013).

Vid en genomgång av litteratur som publicerats framgår det av många att hållbarhetsredovisning är ett diffust område (Schaltegger & Burritt, 2010). Det finns en mängd olika namn för redovisningen t.ex. miljöredovisning, social redovisning, Corporate Social Responsibility (CSR)-redovisning, ansvarsredovisning eller Triple Bottom Line-redovisning samt olika tolkningar av definitioner. (FAR, 2013). Hållbarhetsredovisning är en term som används flitigt men det finns ingen exakt definition av vad hållbarhet innebär vilket leder till att det ofta blandas ihop med miljöredovisning (Schaltegger & Burritt, 2010).

FAR och FN är två organisationer som har skapat vedertagna definitioner av hållbarhet. År 1983 tillsatte FN en kommission, United Nations Environment Programme (UNEP), för miljö och utveckling med syfte att behandla kopplingar mellan miljömässiga, ekonomiska och sociala frågor. År 1987 publicerade UNEP rapporten ”Vår gemensamma framtid” även känd som Brundtlandrapporten. Brundtlandrapporten definierade samt introducerade begreppet hållbar utveckling för en bredare publik. Enligt deras definition så innebär begreppet hållbar utveckling *”en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov”*. FAR (2013) definierar hållbarhetsredovisning som ett dokument riktat till avsedda användare i vilket det rapporterade företaget redovisar såväl sitt förhållningssätt till hållbar utveckling som aktiviteter, händelser och resultat som avser företagets arbete med hållbar utveckling under rapporteringsperioden.

Hållbarhetsredovisningen har vuxit fram ur traditionell finansiell redovisning som idag styrs av både nationellt och internationellt etablerade ramverk. Syftet med finansiell redovisning är att skapa en extern rapport som redovisar företagets finansiella situation och dess finansiella in- utflöden vilket reflekterar transaktioner, skyldigheter, externa händelser etc. som är hänförliga till specifika perioder (Schaltegger & Burritt, 2010). I den finansiella redovisningen finns det standardiserade nyckeltal så som soliditet och räntabilitet. För hållbarhetsredovisning saknas det liknande standardisering av nyckeltal då hållbarhetsredovisning varierar beroende på verksamhet. För att tillgodose detta har försök

gjorts till att utveckla hållbarhetsindikatorer som kan anpassas till alla typer av verksamheter (Veleva & Ellenbecker, 2001).

Varför en hållbarhetsredovisning ska upprättas, för vem den ska upprättas och dess fördelar kan många gånger ses som diffust. Avsikten med hållbarhetsredovisning är att den ska användas till att analysera förhållandet mellan sociala, miljömässiga och ekonomiska frågor (Schaltegger & Burritt, 2010). Enligt Lamberton (2005) är det viktigt att besvara dessa frågor då mänskligheten har mycket att förlora om de inte besvaras då de berör sociala, miljömässiga och ekonomiska aspekter. Denna typ av frågor är resurskrävande för företag att frivilligt bemöta vilket gör att företag inte alltid ser fördelarna med en hållbarhetsredovisning. En stor fördel med att upprätta hållbarhetsredovisning har påvisats i en studie av Caijas, Fuerst och Bienert (2014). Deras studie indikerar att om företag visar engagemang för hållbarhet finns det positiva ekonomiska effekter på lång sikt för både företag och aktieägare.

Flera globala organisationer har kommit ut med varianter till ramverk och riktlinjer för att hjälpa till vid skapandet av en hållbarhetsredovisning. FNs organ UNEP har gett ut principer för hållbarhetsredovisning, vidare har The Global Reporting Initiative (GRI) gett ut ramverk sedan år 2000 och det senaste som gavs ut 2013 kallas för G4. År 2010 skapades International Integrated Reporting Council (IIRC) och år 2013 gav de ut sina riktlinjer Integrated Reporting, IR. Detta är bara några av de ramverk som existerar, men det är GRI som har fått mest uppmärksamhet och används av majoriteten av företag.

1.2 Problemdiskussion

Hållbarhetsredovisning är ett diffust ämne som kan tolkas och utföras på olika sätt då det inte finns en specifik struktur eller ramverk för hur det skall genomföras. Själva syftet med hållbarhetsredovisning är inte lika tydligt som det är för finansiell redovisning då det är ett relativt nytt område inom redovisning. De interna och externa faktorer till varför hållbarhetsredovisning upprättas är svårt att definiera. Att upprätta en hållbarhetsredovisning är frivilligt och den behöver inte följa ett specifikt ramverk. Detta leder till att det är en stor variation mellan företags rapporter vilket i sig leder till att det är svårt att jämföra rapporter samt företags hållbarhetsutveckling. Det finns ett växande behov av standardiserade hållbarhetsindikatorer från investerare, konsumenter och samhället. Intressenter är i behov av att kunna jämföra företags hållbarhetsprestationer (Veleva & Ellenbecker, 2001). De ramverk som finns räcker inte till för att skapa en rapport som svarar på frågan hur hållbart ett företag är samt hur utvecklingen av hållbarhet går (Isaksson & Steimle, 2009).

GRI är det ramverk som har blivit allmänt vedertaget för hållbarhet. Trots detta så lyckas inte GRI skapa en integrerad bild av hållbarhet. Ramverket delar in indikatorer i tre dimensioner; social, miljö och ekonomi. Denna indelning bidrar till att förståelsen för interaktion mellan dimensionerna minskar vilket leder till att användare av GRI riskerar att gå miste om helhetsbilden för hållbarhet (Moneva, 2006).

För hållbarhetsredovisning saknas det standardiserade nyckeltal vilket försvårar möjligheten för intressenter att jämföra företags prestationer (Veleva & Ellenbecker, 2001). För att möta dessa behov av jämförbarhet och förståelse för innebörden av hållbarhet har Lowell Center for Sustainable Production (LCSP) vid University Massachusetts skapat en modell där hållbarhetsindikatorer delas in i fem nivåer. De fem nivåerna representerar en utveckling av hur täckande företags hållbarhetsindikatorer är, en högre nivå innebär en högre täckningsgrad. En högre täckningsgrad betyder att ett företag tar hänsyn till mer än bara

verksamhetens interna miljö. När täckningsgraden ökar tar ett företag även hänsyn till dess påverkan på externa miljöer, både lokala samt globala. Modellen kan ses som ett verktyg för företag och dess styrelse. Tillämpning av modellen skapar en förståelse för hållbarhet då den på ett tydligt sätt illustrerar för företag hur de i olika steg kan utveckla sin hållbarhetsrapportering för att bidra till ett hållbart globalt samhälle.

1.3 Syfte

Syftet med denna uppsats är att få en grundläggande förståelse för vad som krävs för att skapa en täckande hållbarhetsredovisning. Med hjälp av LCSP- modellen analyseras företags sätt att redovisa för hållbarhet i sina årsrapporter samt se på vilken nivå, täckningsgrad, majoriteten av svenska börsbolags hållbarhetsindikatorer ligger.

1.4 Frågeställningar

För att kunna skapa en förståelse kring täckningsgraden hos företag har denna studie utgått från en huvudfråga som har delats upp i tre delfrågor för att lättare kunna besvara studiens syfte.

Huvudfråga:

- Utifrån LCSP- modellen, vilken täckningsgrad har svenska börsbolags presenterade hållbarhetsindikatorer?

Delfrågor:

- Är det en skillnad i täckningsgrad av presenterade indikatorer beroende på bolags branschtillhörighet, samt vilket ramverk som de använder?
- Vilka hållbarhetsindikatorer används mest frekvent?
- Jämfört med tidigare forskning, kan man se en nivåutveckling av hållbarhetsindikatorer?

1.5 Inledande om metod

Olika databaser som Business Source Premier, Science Direct, LIBRIS och Emerald har använts för att inhämta material. Den insamlade informationen har bestått av relevant litteratur i form av artiklar och avhandlingar som har granskats för att kunna förstå ämnet samt få en djupare förståelse för vad som är aktuellt idag. Sökord som använts är bland annat sustainable accounting, sustainable reporting, hållbarhetsredovisning och sustainable key performance indicators. Utöver dessa databaser har även en granskning gjorts av olika organisationer som utvecklar ramverk för hållbarhetsredovisning, så som GRI och IR, för att undersöka vad praxis är.

För att analysera indikatorer för hållbarhet har en kombination av en kvalitativ och en kvantitativ metod valts. En analys har genomförts av de senaste års- och hållbarhetsredovisningar för 66 svenska företag tagna från Nasdaq OMX Large Cap. Till hjälp för studien har modellen utvecklad av Lowell Center for Sustainable Production (LCSP) tillämpats för att identifiera samt kategorisera nyckelindikatorer för hållbarhet.

1.6 Avgränsningar

På grund av uppsatsens tidsram togs ett beslut att undersöka 66 stycken svenska börsnoterade företag. Materialet som har valts att undersökas är begränsat till endast publicerade års- och hållbarhetsredovisningar, inget är hämtat från andra källor som till exempel hemsidor eller CDP rapporter. Studien kommer inte att undersöka hur bra kvaliteten på nyckelindikatorer är eller hur transparenta de undersökta hållbarhetsrapporterna är utan syftet är att undersöka hur täckande indikatorer är.

2. Teoretisk referensram

Detta kapitel innehåller en beskrivning av den teoretiska referensram som denna uppsats förhåller sig till. Kapitlet ger även läsaren en inblick i ämnet hållbarhet och hållbar utveckling. Kapitlet beskriver de lagar som finns inom det aktuella ämnet och vanligt förekommande ramverk. Slutligen presenteras den valda analysmodellen tillsammans med tidigare forskning och kritik.

2.1 Hållbarhet och hållbar utveckling

Innebörden av begreppet hållbarhet varierar beroende på ämnesområde. För ett företag innebär det dess förmåga att bibehålla dess verksamhet i framtiden, likt antagandet om fortlevnad.

Hållbarhetsutveckling är en term där man integrerar hållbarhet med en vision om framtiden. Brundtlandrapporten gjorde ett försök till att definiera hållbar utveckling vilket efter dess publicering år 1987 har blivit en allmänt accepterad definition *“en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov”*. Bryter man ner Brundtlandsrapportens definition handlar hållbar utveckling om att stärka den mänskliga gemenskapen genom ett ekonomiskt ansvarstagande som stämmer överens med miljö- och naturliga processer. I grund och botten handlar det om hur sociala, ekonomiska och miljömässiga aspekter relaterar till varandra (Caliscan, 2014).

När man talar om hållbarhetsutveckling är företag en viktig aktör på grund av den påverkan deras verksamhet har på den globala hållbarhetsutvecklingen. För att företag ska kunna bidra till en hållbar utveckling bör det ta miljömässiga och sociala initiativ genom hela deras värdekedja. Mål för dessa initiativ ska sedan gå hand i hand med de finansiella mål som företag traditionellt redan har fastställt (Caliscan, 2014). Detta innebär att hållbarhetsutveckling förutom de tre grundpelarna sociala, ekonomiska och miljömässiga aspekter även inkluderar förvaltning, företagsledning, politik och lagstiftning för att kunna skapa en förändringsprocess i fördelningen av resurser (Caliscan, 2014).

2.2 Hållbarhetsrapportering

Hållbarhetsrapportering är ett frivilligt val för företag med två huvudsyften;

- Bedöma ett företags ekonomiska, miljömässiga och sociala prestationer
- Kommuniera ett företags hållbarhetsutveckling till intressenter (Lozano, 2013)

Företag har möjlighet att påverka hållbarhetsutvecklingen såväl positivt som negativt vilket betyder att möjligheten att kunna mäta och spåra företags påverkan är nödvändig för att kunna förstå och styra deras utveckling i linje med en global hållbar utveckling (Barkemeyer et al. 2014). Redovisning är informationssystem som återspeglar ett företags verksamhet, dock fokuserar det bara på finansiella nyckeltal. För att redovisningen ska fungera som ett guidningsverktyg för hållbarhetsutveckling måste dess brister i att beräkna icke-finansiella resultat elimineras samt dess möjlighet att utforma rapporter för hållbarhet måste utvecklas. (Caliscan, 2014)

En hållbar organisation innebär att organisationen skall kunna se de ekonomiska, sociala och miljömässiga resultaten av dess verksamhet som en resultatindikator för att på lång sikt öka aktieägarnas värde. Hur dessa olika dimensioner ska integreras och hur de sociala och miljömässiga resultaten ska hanteras är de problem som redovisningen måste hantera. Icke-finansiell rapportering är idag det verktyg som används för hållbarhetsrapportering. Triple Bottom Line, TBL, syftar till att integrera de sociala, ekonomiska och miljömässiga effekterna av en verksamhet i en rapport. Hållbarhetsrapporterna innebär ett åtagande att ansvarsfullt hantera dess miljöresurser men även att kommunicera framtida sociala och miljömässiga strategier. Dessa rapporter ska reflektera organisationernas agerande och fungera som en kommunikationskanal mellan organisationer och dess intressenter. En hållbarhetsrapport riktar sig till en större grupp intressenter till skillnad mot en finansiell rapport var främsta syfte är att informera aktieinnehavare. En hållbarhetsrapport tenderar i nuläget att innehålla subjektiv information dels på grund av hur komplexa beräkningarna för hållbarhetsredovisning är men också på grund av det inte finns några specifika redovisningsstandarder att följa (Caliscan, 2014).

Användningen av hållbarhetsrapporterna och deras förväntade fördelar, speciellt i termer av att förbättra informationen till intressenter, förutsätter att den offentliggjorda informationen är transparent, att all information ska speglas komplett och realistiskt, och spegla företagets verkliga miljöpåverkan (Amran & Ooi, 2014). Avsaknad av sådan transparens leder till att hållbarhetsredovisningarna blir marknadsföringsverktyg som förbättrar företagets image. Den externa kontrollen av all information som offentliggjorts har fått mycket kritik, detta för att hållbarhetsrapporterna redovisar en idealiserad bild som inte är verklighetsförankrad. Många index är även byggt på att alla hållbarhetseffekter är klarlagda i rapporten, både de positiva och negativa (Boiral, 2013).

En ökad användning av ramverk och standarder har ökat noggrannheten i hållbarhetsrapporter. Dock är tillförlitligheten och transparensen fortfarande kontroversiell (Boiral, 2013). Rapporteringsprocessen måste inte bidra till att bättra företags engagemang för hållbarhet. Hållbarhetsrapportering handlar om att ha en helhetssyn, en förståelse för att ingenting existerar i isolering, att en indikator inte är ensam. Företag samt ramverk för hållbarhet måste aktivt söka efter sammankopplingar mellan ekonomiska, sociala och miljömässiga dimensioner för att öka förståelsen samt minska potentiella konflikter mellan dimensionerna (Lozano, 2013). Forskare anser att den hållbarhetsinformationen som idag offentliggörs visar vilka affärsintressen företaget har, snarare än ett genuint intresse för insyn och ansvarsskyldighet. Den holistiska bild som rapporteringen bör återspegla är minimal. Den ökade pressen från intressenter lockar företag till att bevisa att deras styrning är effektiv, ansvarstagande och transparent genom sin hållbarhetsredovisning (Amran & Ooi, 2014). Genom att presentera en optimistisk hållbarhetsredovisning för att tillgodose intressenters behov kan företag tros kamouflera mindre hållbara verksamheter som företaget bedriver (Boiral, 2013).

2.3 Lagar

EU antog ett direktiv år 2014 som börjar gälla år 2017 om att alla börsbolag med mer än 500 anställda, ska inkludera hållbarhetsfaktorer i sin årliga finansiella redovisning (EU, 2014). I Sverige finns årsredovisningslagen (1995:1554) som beskriver att företag måste inkludera miljöinformation i förvaltningsberättelsen. Vidare ska verksamheter som är tillstånds- eller anmälningspliktig alltid lämna upplysningar om verksamhetens påverkan på den yttre miljön enligt 6 kap. 1 § fjärde stycket sista meningen ÅRL (Edenhammar, 2006).

2.4 Ramverk

Att rapportering för hållbarhet har ökat de senaste åren kan bero på att riktlinjerna för hur redovisning kan utformas har blivit tydligare. Genom åren har det vuxit fram många ramverk och olika index som försök till att mäta och rapportera för hållbarhet.

2.4.1 The UN Global Compact

FN utformade år 2000 The UN Global Compact (UNGC) vilket är ett frivilligt initiativ för företag som är engagerade i "*corporate citizenship responsibility*". Det är ett initiativ för företag som vill anpassa sin strategi och verksamhet efter tio universellt accepterade principer inom mänskliga rättigheter, arbetskraft, miljö och anti-korruption för ett hållbart företagande (UN Global Compact, 2014). UNGC har utvecklats med två huvudsyften;

- ett initiativ för att bistå den privata sektorn med att ta fram och utföra ett antal principer inom mänskliga rättigheter, miljö, arbetsrättsområden, korruptionsbekämpning och allmänna FN-råd
- initiativet ska fungera som ett forum för att underlätta samarbete mellan ekonomiska och sociala aktörer på den globala marknaden för att främja FN:s värderingar (Arevalo, J.A. & Fallon, F.T. 2008)

UNGC ställer krav på öppenhet och ansvar vilket ska presenteras i en årlig Communications on Progress (COP) rapport. COP rapporten är en viktig demonstration av deltagarnas transparens, offentliggörande och utveckling inom de tio principerna

2.4.2 Integrated Reporting

International Integrated Reporting Council (IIRC) skapades år 2010 och gav år 2013 ut sina riktlinjer Integrated Reporting (IR). Med hjälp av dessa riktlinjer vill IIRC att företag ska kombinera sina isolerade rapporter om finansiell och hållbarhetsinformation till en integrerad rapport. De vill med hjälp av andra ramverk som GRI att företag ska presentera alla faktorer som skapar värde för företaget, aktieägare och samhället i en enda rapport. En integrerad rapport är "en tydlig kommunikation för hur en organisations strategi, styrning, resultat och framtidsutsikter, inom ramen för dess yttre miljö, leder till att skapa värde på kort, medellång och lång sikt" (The International <IR> Framework, 2013, 7)

2.4.3 The Global Reporting Initiative

The Global Reporting Initiative (GRI) grundades i USA år 1997 men fick sitt internationella genomslag år 1999 när de började samarbeta med FN:s miljöprogram UNEP (del Mar Alonso-Almeida et al., 2013). GRI utvecklades som en reaktion på intressenters ökade krav efter en tillämpbar och tillförlitliga rapportering av hållbarhet. Ramverket är tänkt att fungera som ett verktyg för att kunna jämföra organisationers hållbarhetsprestationer. Vidare vill GRI att företag ska börja ta ett ansvar för hållbarhet vilket i längden bidrar till en hållbar utveckling och en hållbar global ekonomi. Ramverket syftar till att hjälpa företag att rapportera för hur de ska mäta deras ekonomiska, miljömässiga och sociala prestationer (GRI, 2014).

GRI är idag en ledande organisation som har tagit fram ett frivilligt ramverk som beskriver hur företag ska rapportera för hållbarhet. Det anses vara en bra grund för att göra hållbarhetsmätningar mer organiserade och jämförbara mellan olika organisationer (Asif et al., 2013). Detta ramverk är det mest använda och riktlinjerna har blivit de facto (del Mar Alonso-Almeida et al., 2013). Genom åren har det pågått en ständig uppdatering av det ramverk, G1, som GRI släppte år 2000. Den senaste uppdateringen vid namn G4, som presenterade år 2014, innehåller indikatorer för antikorrupktion, säkerhetsprestationer och anställdas hälsa. GRI har numera ett strategiskt samarbete med både OECD och UNGC (del Mar Alonso-Almeida et al., 2013). OECD, The Organisation for Co- operation and Development, är ett forum där medlemsländer kan samarbeta för att förbättra den ekonomiska och sociala välfärden för människor runt om i världen (OECD, 2014).

Rapportering efter GRI ramverk grundar sig i tre huvudprinciper; öppenhet, delaktighet och revisioner. Öppenhet handlar om att få samhällets förtroende samt att förbättra ett företags verksamhet. Delaktighet syftar till att intressenter spelar en viktig roll i att skapa en hållbarhetsrapport av kvalitet. Revisioner eller granskning syftar till att utveckla en extern säkerhet som ökar kvaliteten. Rapporteringen är organiserad efter ekonomiska, sociala och miljömässiga prestationer för att reflektera den globalt accepterade definitionen av hållbarhet (Moneva et al., 2006). Inom dessa tre dimensioner presenteras sen indikatorer samt specifika riktlinjer för vissa branscher som möter unika hållbarhetsfrågor (del Mar Alonso-Almeida et al., 2013). Företag väljer sedan vilka indikatorer de vill rapportera. Beroende på hur väl ramverket följs klassar företag sin indikatorrapportering som fullständig, delvis eller ej rapporterad.

2.4.4 Kritik mot ramverk

I stora drag kan hållbarhetsindikatorer ses som en återspeglning av en stark eller svag syn på hållbarhet. Indikatorer som representerar en svag hållbarhetssyn är bland annat avfall och utsläpp. En stark hållbarhetssyn representeras av indikatorer som visar på ojämlikheter i en miljö eller ekonomisk och social karaktär som förekommer i olika regioner i världen. Utifrån detta så anses indikatorer för GRI motsvara en svag syn på hållbarhet (Azcárate et al., 2011).

GRI kan ses som ett framgångsrikt ramverk om man ser till den ökade rapportering av hållbarhet som den har medfört. Den genomslagskraft GRI har haft anses bero på spridningen av deras försök att standardisera hållbarhetsredovisning (Barkemeyer et al., 2014). Trots den genomslagskraft GRI har fått så möter ramverket kritik från flera håll. Rapportering enligt GRI innebär att indikatorer delas in i tre huvudblock; ekonomi, socialt och miljö. Detta leder till att företag tenderar att fokusera på rapportering av specifika indikatorer och förbiser de indikatorer som samspelar mellan olika block. Resultatet av detta är att företag riskerar att förlora helhetsbilden av hållbarhet (Fonseca et al., 2014).

GRI har blivit kallat "shopping lista", där företag kan plocka ut och redovisa vilka indikatorer de vill, vilket kan leda till att de kamouflerar delar av sin verksamhet som är mindre hållbara och enbart lyfta fram positiva prestationer. Detta kan leda till att intressenter får missvisande information och en felaktig bild av företaget (Fonseca et al., 2014).

Rapportering enligt GRI begränsar möjligheterna till mätbara inslag inom de områden som företagen rapporterar (Barkemeyer et al., 2014). Kritiker hävdar att de ramverk som finns idag måste utvecklas för att möjliggöra utvärdering och kommunikation som speglar företags interaktioner med samhället och ekosystem över tid (Lozano, 2013).

2.5 Hållbarhetsindikatorer

Inom traditionell redovisning finns det ett antal nyckeltal som är allmänt vedertagna för att mäta ett företags finansiella tillstånd. Då dessa nyckeltal är standardiserade kan de jämföras mellan och användas av alla typer av verksamheter. När det kommer till nyckeltal för hållbarhet saknas det en standardisering vilket leder till att det finns en stor variation av nyckeltal som används. Denna stora variation skapar otydlighet och försvårar företags möjlighet att implementera en hållbarhetsstrategi (Veleva & Ellenbecker, 2001).

För att mäta utvecklingen av hållbarhet används gröna nyckeltal så kallade mätbara indikatorer för hur miljötillståndet förändras (NE, 2014). Indikatorer uppstår från värden, vi mäter något vi bryr oss om, och indikatorerna i sig skapar sedan värde, då vi bryr oss om vad vi mäter (Samuel et al., 2012). En indikator kan ses som en variabel vilket representerar ett attribut för ett system (Veleva & Ellenbecker, 2001).

Syftet med indikatorer för ett hållbart företagande är enligt Veleva och Ellenbecker (2001) följande:

- Utbilda företag om en hållbar verksamhet
- Informera beslutsfattare genom att tillhandahålla information om ett företags nuvarande situation och utveckling
- Främja organisatoriskt lärande
- Förse organisationer med ett verktyg för att mäta sina prestationer mot hållbara mål
- Möjliggöra jämförelser mellan organisationers prestationer i de miljömässiga, sociala, yrkesmässiga och ekonomiska aspekterna av sin produktion
- Skapa ett verktyg för intressenters möjlighet att jämföra organisationens mål och rapportering av resultat
- Skapa ett verktyg för att främja deltagande av intressenter i beslutsfattandet

Det är viktigt att skilja mellan mål, problem och indikator. Ett problem kan vara säkerhet, målet kan vara noll olyckor en indikator blir då antal olyckor. För att det ska vara en indikator krävs det att finns någon form måttenhet, mätperiod eller gräns (Veleva & Ellenbecker, 2001). De indikatorer som företag väljer att rapportera skiljer sig åt då olika verksamheter har olika mål för dess hållbarhetsarbete. Indikatorer för hållbar utveckling bör inkludera produktionsåtgärder och sambandet mellan produktion och de ekonomiska, sociala och de miljösystem som produktionen existerar inom (Veleva et al., 2001).

2.6 Analysmodell: Lowell Center for Sustainable Production

Forskare vid Lowell Center for Sustainable Production (LCSP) vid University Massachusetts har utvecklat en analysmodell baserat på nyckeltal för hållbart företagande. Modellen utvecklades som en reaktion på oron att de hållbarhetsrapporter som publicerades av företag bara var "greenwash", ett marknadsföringsverktyg (Veleva et al., 2003). Hållbar produktion är en viktig faktor för en hållbar utveckling men problemet för många företag var att det uppstod en förvirring för hur hållbarhet appliceras i verksamheten. LCSP utvecklade ett verktyg för att kunna förstå problem, definiera specifika mål och mäta utvecklingen (Veleva et al., 2003).

LCSP definierar hållbar produktion som följande:

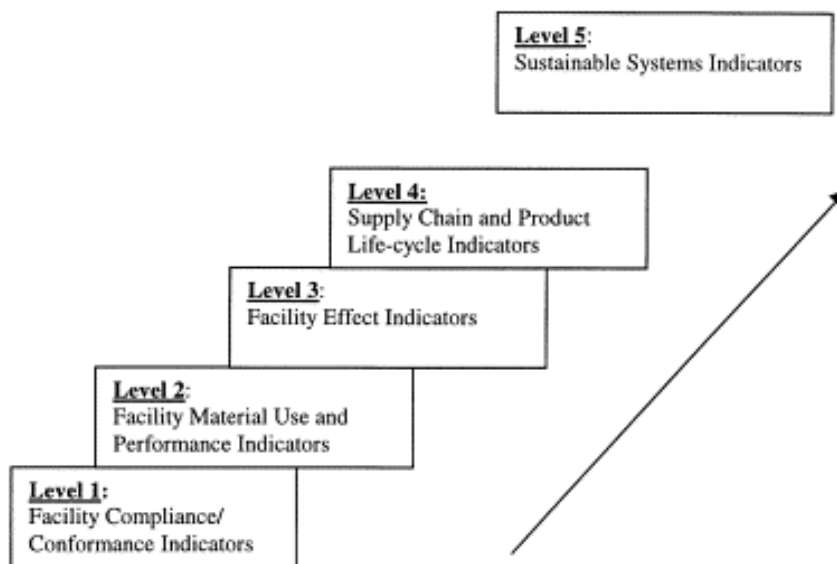
“Tillverkning av varor och tjänster vars processer och system är; icke-förorenade, sparsam med energi och naturresurser, ekonomiskt lönsamma, säker och hälsosam för arbetare, samhällen och konsumenter samt socialt och kreativt givande för alla arbetande” (Veleva et al., 2001).

Till skillnad från definitionen av hållbar utveckling så är definitionen av hållbar produktion mer operativ och lyfter fram sex huvudaspekter, men den betonar fortfarande de miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekterna av en verksamhet, vilket är de tre grundpelarna för hållbarhet.

De sex huvudaspekterna som definitionen av hållbar utveckling lyfter fram är följande:

- Energi och material användning
- Den naturliga miljön
- Social rättvisa och samhällsutveckling
- Ekonomisk utveckling
- Anställda
- Produkter

LCSP modellen kan ses som en hierarki där olika hållbarhetsindikatorer är indelade i fem nivåer. De olika nivåerna representerar olika typer av indikatorer som speglar en utveckling av mer täckande och komplexa indikatorer. Tanken är att verksamheter ska utvecklas från att använda nivå 1 indikatorer till att använda indikatorer från alla nivåer (Veleva & Ellenbecker, 2001). Indikatorerna på de olika nivåerna kompletterar varandra vilket innebär att ett företag inte kan ha enbart nivå 5 indikatorer.

Figur 2.1. Analysmodellens nivåindelning (Veleva & Ellenbecker, 2001).

Nivå 1 handlar om verksamheters efterlevnad av lagar, regler och resurseffektivisering. Huvudfokus för dessa indikatorer rör aktiviteter inom verksamheten. Exempel på indikatorer är antal anläggningar som är ISO certifierade och antal lagbrott.

Nivå 2 handlar om att mäta verksamhetens in- och utflöde och dess utförande. Exempel på indikatorer är total mängd avfall och kundnöjdhet.

Nivå 3 mäter potentiella effekter en verksamhet har på miljön, samhällsutveckling, anställdas och samhällets hälsa. Till skillnad från nivå 1 och 2 som fokuserar på de interna processernas påverkan på den interna miljön så syftar nivå 3 indikatorer till att mäta interna processers påverkan på den externa omgivningen. Exempel på indikatorer är CO2 utsläpp och antal dödsolyckor.

Nivå 4 sträcker sig utanför verksamheten till att mäta påverkan genom produktens livscykel då leverantörskedja, konsumenters användning och avyttring av produkt mäts (Veleva et al., 2003). Exempel på indikatorer är procent biologiskt nedbrytbar förpackning och leverantörens hållbarhetsuppförande.

Nivå 5 innefattar indikatorer för hur en verksamhet passar in i ett hållbart samhälle, både lokalt och globalt. Indikatorer kan inte utvecklas av enbart ett företag utan behöver support från samhällen och regering (Veleva & Ellenbecker, 2001). Exempel på indikatorer är anställdas stressnivå jämfört med en hälsosam stressnivå och investeringar i forskning och utveckling.

Modellen syftar inte till att ranka de olika indikatorerna som bra eller dåliga. Syftet är att utveckla indikatorer som hjälper till att identifiera svagheter, informera beslutsfattare och mäta företags utveckling mot en mer hållbar verksamhet. Modellen fungerar som ett verktyg för att jämföra utvecklingen av ett företags tillstånd och öka förståelsen för hållbarhet (Veleva et al., 2003).

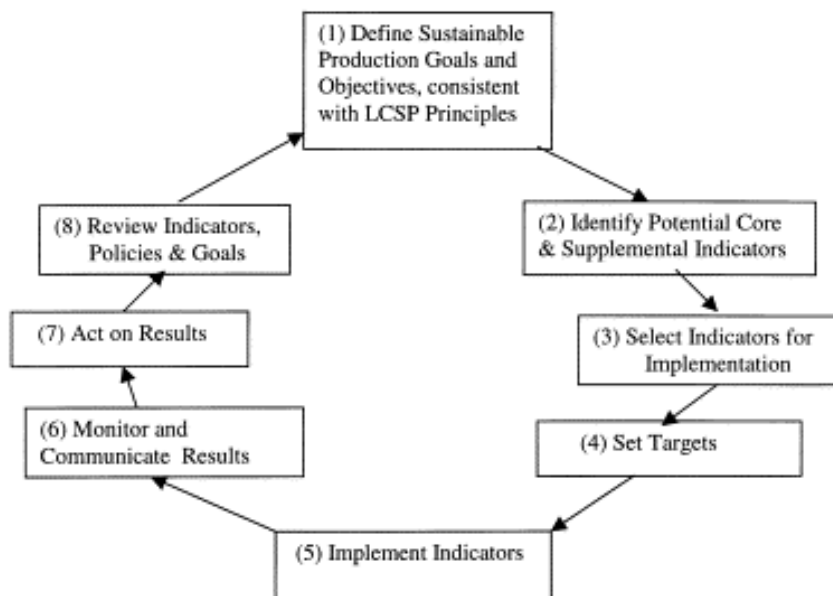
2.6.1 Analysmodellens hållbarhetsindikatorer

Det finns ett ökat behov bland investerare, konsumenter och samhället av hållbarhetsindikatorer som går att jämföra mellan verksamheter. Det finns dem som hävdar att det inte går att utveckla hållbarhetsindikatorer som kan användas för alla typer av verksamheter. I ett försök att tillgodose detta behov delar Veleva och Ellenbecker (2001) in indikatorerna i två huvudtyper; kärnindikatorer som kan användas av alla typer av företag och komplementindikatorer som är mer verksamhetspecifika. Kärnindikatorerna kan ses som standarder då de kan appliceras på alla typer av verksamheter. Tanken är att indikatorer för LCSP- modellen ska bygga vidare på de indikatorer som redan utvecklats av etablerade ramverk, som kan ses som kärnindikatorer. Komplementindikatorer eller verksamhetsnära indikatorer ska sedan utvecklas av företag och anpassas till LCSP- modellens fem nivåer.

Ett företags val av indikatorer görs med hjälp av en åtta- stegs loopmodell utvecklad av James och Bennett (Veleva & Ellenbecker, 2001).

- Steg ett handlar om att definiera hållbarhets mål som reflekterar en verksamhets alla aktiviteter
- Steg två handlar om att identifiera potentiella kärn- och komplementindikatorer
- I steg tre görs valet av vilka indikatorer som ska användas vilket bör göras i samspel med mellanchefer och övriga anställda

- I steg fyra sätts specifika mål för vad som ska mätas
- Implementationen av de valda indikatorerna görs i steg fem, detta involverar datainsamling, beräkning, utvärdering och tolkning av resultat
- I steg sex kontrolleras och kommuniceras resultaten till intressenter
- Utifrån de resultat som framkommer görs korrigerande åtgärder i steg sju
- Slutligen i steg åtta granskas de mål och indikatorer som har använts i syfte att identifiera och utveckla nya mål och indikatorer inför nästkommande period

Figur 2.2. Illustration av loopmodellen (Veleva & Ellenbecker, 2001).

2.7 Kritik mot modellen

LCSP- modellen har mött en del kritik i dess användning och utvecklande. De direkta svagheter som identifieras av Veleva och Ellenbecker (2001) är följande:

- Nivå 5 är svårt att uppnå då det finns en informationsbrist på grund av att utvecklandet av dessa indikatorer kräver samhällets hjälp
- Det finns inga specifika riktlinjer för hur nyckeltalen ska byggas upp, beräknas och implementeras
- Ingen skillnad mellan effektiva och ineffektiva nyckeltal. Problemet ligger i att ett nyckeltal kan vara effektivt för en typ av verksamhet men visa sig vara ineffektivt för en annan verksamhet
- Bristande objektivitet då många av de mätningar som ligger till grund för indikatorer i de högre nivåerna, 4 och 5, är rent subjektiva bedömningar. Subjektiva bedömningar kan leda till missvisande information som inte speglar en fullständig verklighet (Meadows, 1998)

2.8 Tidigare forskning

Nedan presenteras tre tidigare studier. De två första studierna som presenteras analyserar täckningsgraden i hållbarhetsrapporter med hjälp av LCSP- modellen. Vidare presenteras en studie som undersöker GRIs påverkan på täckningsgrad med en liknande modell. Studien har inkluderats för att se om det går att urskilja skillnader mellan de företag som använder GRI och de företag som inte använder GRI.

2.8.1 Forskning med LCSP-modellen

Tidigare studier baserade på LCSP modellen har gjorts av Veleva, Hart, Greiner, Crumbley och Vijayalakshmi B. Samuel, P. Agamuthu, M.A. Hashim. De två studierna är gjorda inom två specifikt valda branscher, läkemedels- och petrokemiska industrin. Den ena studien är baserad på sex företag inom läkemedelsindustrin och genomfördes år 2003 av Veleva et al. Syftet var att undersöka den frivilliga användningen av hållbarhetsindikatorer och dess utveckling. Den andra studien genomfördes av Samuel et al. år 2013 med syfte att få en insikt i de hållbarhetsindikatorer som används av 13 utvalda petrokemiska företag i Malaysia.

Veleva et al. (2003) valde att samla de indikatorer som rapporterades av de utvalda företagen för att sedan placera in indikatorerna i de fem olika LCSP nivåerna. Samuel et al. (2013) utgår från GRIs hållbarhetsindikatorer som de har placerat in i de fem nivåerna. Genom intervjuer och enkäter har de identifierat de hållbarhetsindikatorer som företagen rapporterat och sedan placerat in dessa på rätt nivå i LCSP hierarkin.

Trots att de två studierna utfördes med nio års mellanrum så visar de på ett liknande resultat. Studien från år 2003 analyserade 147 indikatorer och 76 % av dessa låg inom nivå 2 som mäter in- och utflöde samt utförande. Av indikatorerna låg 10 % inom nivå 3 som mäter både interna och externa effekter av verksamheten. Det visade sig att bara två av de sex företag som undersöktes hade utvecklat indikatorer inom nivå 4. Resultaten från den senare studien visar på att majoriteten, 57 %, av de rapporterade indikatorerna ligger på nivå 2 och att 30 % ligger på nivå 3. Av de 13 företag som undersöktes så var det bara tre företag som rapporterade för en indikator på nivå 4. Inget företag i de två studierna rapporterade någon information gällande indikatorer för nivå 5.

I sin studie från år 2003 förutspår Veleva et al. en ökad utveckling av indikatorer för nivå 4. Nio år senare drar Samuel et al. en liknande slutsats. Resultat från deras studie visar på att det sker ett skifte mot en utveckling av indikatorer för nivå 4. Denna typ av data sammanställs vanligtvis inte då det är resurskrävande att ta fram indikatorer för nivå 4 (Veleva et al. 2003). Författarna av de två studierna har samma uppfattning om frånvaron av indikatorer för nivå 5. De menar på att det är svårt för enskilda företag att utveckla nivå 5 indikatorer istället bör denna typ av indikatorer utvecklas i samarbete med externa parter så som regering och samhällen.

2.8.2 Forskning om GRIs täckningsgrad

GRI är det ramverk som har fått mest uppmärksamhet när det kommer till standarder för hållbarhetsrapportering men huruvida det lever upp till de krav om integrerade hållbarhetsindikatorer har blivit ifrågasatt. Rodrigo Lozano (2013) har genomfört en undersökning av 53 europeiska GRI- rapporter med betyg A+. Syftet med studien var att undersöka förekommande hållbarhetskopplingar i hållbarhetsrapporter för att identifiera huruvida GRI rapporteringen bidrar till kopplingar mellan de tre dimensionerna; miljö, social och ekonomi. För studien utvecklades ett verktyg, likt LCSP- modellen, Graphical Assessment of Sustainability Performance (GRASP). GRASP används för att identifiera kopplingar inom och mellan de tre dimensionerna samt bedöma företags hållbarhetsprestationer och jämföra företag.

Lozanos resultat visar på att hållbarhetsrapportering inom branscherna hälsovård, logistik, telekommunikation och finansiella tjänster har lägst täckningsgrad. Detta kan bero på att de inte har en direkt koppling till miljö, men för detaljhandeln som inte har någon direkt miljökoppling anses denna bransch enligt studien ha en god täckningsgrad. Från studien dras även en slutsats att industrier med en direkt påverkan på miljön i större utsträckning använder sig av indikatorer med högre täckningsgrad.

Studien från år 2013 visar på att den kritik som riktats mot GRI och dess uppdelning av indikatorer är befogad. Företag rapporterar till viss del kopplingar inom och mellan de tre dimensionerna men den helhetsbild som krävs för hållbarhetsrapportering saknas. Att undersökningen är baserad på de mest avancerade GRI rapporterna i Europa visar på att riktlinjerna för hållbarhetsrapportering måste utvecklas för att uppnå en helhetsbild (Lozano, 2013).

3. Metod

Kapitlet beskriver vilka val som gjorts för att studera det valda ämnet. Fortsättningsvis innehåller kapitlet hur studien gick till och vilka bortfall som tillkom. Det presenteras även vilken metod som används tillsammans med validiteten och reliabilitet av den genomförda studien.

3.1 Val av metod

3.1.1 Kvalitativ och kvantitativ studie

Metod är ett redskap för att utföra en forskning, att lösa problem och komma fram till ny kunskap (Holme 1997, 13). Man brukar skilja mellan två olika metoder, kvalitativ och kvantitativ, en kombination av de två metoderna kan även tillämpas. Kvalitativa metoder innebär tolkning av information medan kvantitativa metoder används för att förklara, jämföra och generalisera företeelser genom att använda statistiska mätmetoder. När de två metoderna kombineras kan den kvalitativa undersökningen ses som en förberedelse för den kvantitativa undersökningen (Holme 1997, 77).

För utformningen av denna studie har en kombination av en kvalitativ och kvantitativ metod tillämpats. Den kvalitativa delen består av en dokumentstudie då en granskning av års- och hållbarhetsredovisningar har genomförts. Därefter har den data som samlats in kvantifieras genom att matcha de funna indikatorerna med referensnummer från indikatorlistan genom ett kodningsarbete. Kodning innebär att en text bryts ner i hanterbara segment, dessa segment betecknas med ett referensnummer för senare användning (Kvale & Brinkmann 2014, 400). Den kvantitativa metoden har underlättat datahantering och analys av informationen.

En kvantitativ metod för analysen av hållbarhetsindikatorer anses mer lämpad då syftet med studien inte är att undersöka indikatorernas kvalitet, utan till vilken grad företag har utvecklat sina hållbarhetsindikatorer enligt LCSP- modellens fem nivåer.

3.1.2 Val av företag och branschindelning:

Enligt Folksams studie "Index för ansvarsfullt företagande 2013" förekommer hållbarhetsredovisning mer frekvent hos Large Cap listade företag. Large Cap är en lista över de aktiebolag som har ett börsvärde på mer än 1 miljard euro (Swedbank, 2015). Utifrån detta har de senaste års- och hållbarhetsredovisningarna från de samtliga 66 listade svenska bolag från Nasdaq OMX Large Cap analyserats.

De 66 utvalda företagen delades in i nio branscher utifrån Nasdaq OMX sektorindelning. Efter en översiktlig granskning av företagens verksamhet gjorde författarna ett aktivt val att välja bort 10 företag. Valet att utesluta dessa företag togs dels på grund av att det inte fanns någon form av hållbarhetsinformation samt de som klassificerats som investmentbolag i majoritet inte har en "egen" verksamhet. Den fortsatta undersökningen har därmed baserats på års- och hållbarhetsrapporter från de 56 återstående företagen.

Finans Atrium Ljungberg Castellum Fabege Hufvudstaden JM Nordea Bank SEB Svenska Handelsbanken Swedbank Wallenstam	Konsumentvaror AAK Autoliv Elektrolux Husqvarna Oriflame SCA Swedish Match	Material BillerudKorsnäs Boliden Hexpol Holmen Lundin Mining SSAB Stora Enso	Industri ABB Alfa Laval ASSA Abloy Atlas Copco Hexagon NCC NIBE PEAB SAAB Sandvik Securitas SKANSKA SKF Trelleborg Volvo	Bortfall Africa Oil Investor Kinnevik Intrium Justitia Latour Com Hem industrivärlden Lundbergföretagen Melker Schörling Ratos
Konsumentservice Axfood HM ICA gruppen MTG	Telekom Millicom Tele2 Telia Sonera	Hälsovård Astra Zeneca Elekta Getinge Meda Swedish Orp.	IT Axis Ericsson Tieto	Energi EnQuest Lundin Petroleum

Tabell 3.1. Branschindelning och bortfall.

Vidare undersöktes företagens val av rapportering i form av ramverk och standarder. I samband med detta noterades även om företagen valt att inkludera hållbarhetsrapporteringen i årsredovisningen eller skapat en separat hållbarhetsrapport.

3.1.3 Datainsamling

Informationen som har använts i analysdelen har hämtats från elektroniska års- och hållbarhetsredovisningar från respektive företags hemsida. Beroende på företagets val av rapportering så har hållbarhetsindikatorer identifieras i olika delar av rapporterna. För separata hållbarhetsrapporter samt de som har klassats som integrerade har informationen funnits genom hela texten. För de företag som valt att redovisa enligt GRI i årsredovisningen har informationen varit separerad i särskilda avsnitt. Majoriteten av hållbarhetsinformationen som har identifierats har redovisats i tabellformat. Valet av att utforma indikatorlistan på engelska är baserat på att en stor del av de undersökta rapporterna samt tidigare forskning har presenterats på engelska.

För att hantera den stora mängd data som samlats in under kodningsprocessen användes Excel för att sammanställa data. Genom att använda Excel har det varit möjligt att sammanställa data i olika tabeller och diagram för att kunna påvisa potentiella samband.

3.1.4 Genomförandet av LCSP-test

Listan med relevanta indikatorer som studien har utgått från sammanställdes innan granskningen av rapporterna genomfördes. Indikatorlistan är baserad på LCSP- modellens nivåindelning av indikatorer samt indikatorer som använts i tidigare forskning. De valda indikatorerna strukturerades efter LCSPs fem nivåer samt tilldelades ett referensnummer för att underlätta datainsamlingen. De indikatorer som påträffades i rapporterna, både i text och tabell, klassificerades efter referensnummer i indikatorlistan genom ett kodningsarbete. Diskussion uppstod under processen angående tolkningen av ett antal rapporterade indikatorer då de kunde ses som tvetydiga. Indikatorer som har diskuterats är följande:

- VOC utsläpp då denna indikator inte är med på indikatorlistan togs ett beslut att inkludera den i referensnumret 45: *kilogram persistent, bio accumulative and toxic chemicals used*.
- Då företag rapporterade resultat från medarbetarundersökning valdes att använda referensnummer 46: *percent of workers, who report complete job satisfaction* isället för 59: *percent of employees who believe that company offers equal opportunities to its staff*.

Följande tabell 3.2 visar hur kodningsarbetet har sett ut. I företaget EnQuests hållbarhetsredovisning har följande sex indikatorer identifierats. Indikatorn ” Health service is provided” stämmer överens med indikator nummer 33, nivå 4, från indikatorlistan som heter ” Occupational health service provided”. De identifierade hållbarhetsindikatorerna har placerats in en kolumn för identifierade indikatorer och de tillhörande referensnumren har därefter placerats in i kolumnen för Nr.

EnQuest		
Identifierade indikatorer	Nivå	Nr.
Health service is provided	4	33
GHG emissions data Scope 1	3	41
GHG emissions data Scope 2	3	42
Workforce from local staff	3	55
Lost time injury frequency rate	2	79
Fund raising activities	2	84

Tabell 3.2. Exempel på sammanställd data.

3.2 Metodens kvalitet

3.2.1 Reliabilitet

En studies reliabilitet beror på hur noggrann bearbetningen av information är och hur pålitligt mätningarna har utförts. Hög reliabilitet uppnås då oberoende mätningar av samma fenomen resulterar i samma eller liknande resultat (Holme 1997, 163). För att uppsatsens frågeställningar ska kunna bli besvarade är det av stor vikt för studiens reliabilitet att det datamaterial som samlas in är noggrant insamlat och bearbetat.

Innan datainsamlingen påbörjades sammanställdes en indikatorlista i syfte att reducera möjligheten till subjektiva tolkningar av rapporterade hållbarhetsindikatorer. Då tveksamheter har uppkommit kring tolkning av indikatorer har detta diskuterats och utmynnat i ett gemensamt tolkningsbeslut. Otydligheter har främst uppkommit vid tolkning av företags rapportering av indikatorer som inte har kvantifierats. I dessa fall togs ett beslut att enbart de indikatorer som på något sätt kvantifierats ska ingå i studien. Indikatorlistan har därmed varit ett viktigt verktyg för att liknande bedömning ska kunna ske oberoende av observatör.

Företagens branschindelning är baserad på den indelning som gjorts av Nasdaq OMX, vilket är en allmänt vedertagen branschindelning, som gör informationen trovärdig. Data angående hållbarhetsindikatorer är hämtad från granskade års- och hållbarhetsredovisningar och anses vara av sådan karaktär att den information som inhämtas är den samma oberoende av observatör.

LCSP- modellen anses vara tillförlitlig då den publicerades år 2001 i en vetenskapligt granskad artikel. Modellen betraktas trovärdig då den fortfarande refereras till i vetenskapligt granskade artiklar, den senaste publicerad 2013.

3.2.2 Validitet

Validitet innebär hur giltig och relevant information är. Med giltighet och relevans menas att vi faktiskt mäter det vi avser att mäta och det vi mäter hos några få gäller för flera (Jacobsen 2002, 21). För att uppnå validitet i studien är det avgörande att den information som insamlats mäter hållbarhet. En grundläggande faktor för validitet är att den data som företagen har presenterat är korrekt.

Syftet med studien har inte varit att utvärdera kvaliteten samt trovärdigheten av företagens hållbarhetsrapportering utan syftet har varit att undersöka vilka hållbarhetsindikatorer som presenteras.

För denna studie har insamlandet av indikatorer varit en central del för att uppnå en god validitet. Vid undersökningen av rapporter har en mängd text och tabeller studerats. På grund av den stora mängd data som granskats finns det en risk att författarna missat relevant information. För att minimera denna risk har rapporterna granskats två gånger.

Validiteten av den information som är inhämtad från årsrapporter anses vara god då en extern revisor har granskat dem. Validiteten hos hållbarhetsrapporterna varierar. De rapporter som har blivit externt granskade anses vara av god validitet medan validiteten av de rapporter som ej har blivit granskade av en tredje part kan ifrågasättas.

Vid variabeln bransch kan validiteten ses som god då Nasdaq OMX sektorindelning är globalt accepterad och använts internationellt samt att den är framtagen av det internationella företaget MCIS. För variabel hållbarhetsindikator kan validitet ifrågasättas beroende på vilken definition av hållbarhet som antas. Det finns ingen exakt definition av hållbarhet vilket lämnar utrymme för tolkning av vad som kan mäta hållbarhet. För denna studie har Brundtlandrapportens definition av hållbar utveckling antagits. De indikatorer som har ingått i denna studie, för att mäta företags hållbarhetsutveckling, är en kombination av indikatorer från etablerade ramverk så som GRI, dessa har LCSP sedan vidareutvecklats och klassificerats.

3.3 Kritisk diskussion

Valet att utgå från en indikatorlista har underlättat för datainsamlingen då det har bistått med att tydligt redogöra för vilka indikatorer som ska ingå i LCSP- testet. Testet kan även genomföras genom att samla in alla tänkbara hållbarhetsindikatorer och sedan placera in dem på passande nivå. En risk med denna metod är att mycket tid hade behövt läggas på tolkning av insamlade indikatorer i fråga om vilken nivå de hade passat in på. Den utförda metoden för att genomföra testet för denna studie valdes dels för att underlätta och snabba på datainsamlingen då tidsramen för denna studie har varit begränsad. Den valda metoden minimerar även möjlighet till tolkningssvårigheter då indikatorer redan innan datainsamlingen har delats in på lämplig nivå. En konsekvens av att använda metoden med en indikatorlista är att hållbarhetsindikatorer som inte är med på listan eller faller inom tolkningsramen av indikatorerna på listan har fallit bort. Bortfallet av indikatorer kan påverka resultatet från LCSP-testet då täckningsgraden av samtligt undersökta företag kan komma att bli skev.

Indikatorlistan som har utformats för denna studie består av totalt 101 indikatorer. Fördelning av indikatorer på de fem nivåerna är inte jämt fördelade. De olika nivåerna innehåller olika antal indikatorer vilket kan leda till att det resultat som har framkommit ur LCSP- test speglar denna ojämna fördelning.

Utformningen av LCSP- modellen är från början tänkt att appliceras på produktionsbolag. För denna studie så har även icke produktionsbolag undersökts vilket kan komma att påverka resultatet. För att motverka detta har indikatorlistan utformats med detta i åtanke då indikatorer för olika typer av verksamheter har inkluderats.

4. Empiri

Kapitlet innehåller en presentation av datamaterialet från studiens undersökning som legat till grund för denna uppsats. I kapitlet presenteras hur täckande svenska börsnoterade företag externt presenterade hållbarhetsindikatorer är. Inledningsvis presenteras de val som gjorts följt av resultaten av dessa val. Syftet med detta empiriska kapitel är att ge läsaren en insyn i resultatet av det genomförda LCSP-testet.

4.1 Val av rapportering

Vid tidpunkten för studiens genomförande kunde företag välja att rapportera hållbarhet enligt ramverken IR och GRIs riktlinjer G3 eller G4. Vidare har företag även valt att presentera information om UN Global Compacts principer och om deras rapporter har granskats externt. Baserat på det datamaterial som samlats in i form av års- och hållbarhetsrapporter har företagen kategoriserats efter vald rapportering. Val av rapportering har delats in i sex kategorier; GRI, CSR, IR, egen hållbarhetsrapport, externt granskad och UN Global Compact.

Tabell 4.1 har grupperat de undersökta företagen i de sex kategorierna. Ett företags val av rapportering utesluter inte det andra vilket gör att den totala summan av antal företag som har grupperats in i de sex olika kategorierna överstiger 56. Exempelvis kan ett företag välja att rapportera enligt GRI och ha en egen hållbarhetsrapport som blivit externt granskad.

Av de 56 undersökta företagen är det 46 företag som har valt att använda GRIs ramverk, sex företag har valt att använda IR och 51 företag har valt att stödja UNGCs principer.

Val av rapportering	Antal
GRI	46
CSR	4
IR	6
Egen hållbarhetsrapport	30
Externt granskad	25
UN Global Compact	51

Tabell 4.1. Val av rapportering.

Dessa grupper har jämförts för att se om val av rapportering har betydelse för nivån av täckningsgrad. Resultat från jämförelsen har visat att det val av rapportering som har påverkat täckningsgraden är användning av GRI. De övriga rapporteringsvalen har därför fortsättningsvis valts att uteslutas från att vidare presenteras i empirin.

4.2 LCSP- test

För studien har enbart svenska företag från Nasdaq OMX Large Cap listan inkluderats. Utifrån listan 2014-11-19 har 66 företag undersökts. Under bearbetningen av material har det skett tio bortfall. Bortfallen baserades på att dessa tio företag inte presenterat hållbarhetsinformation eller att de har klassificerats som investmentbolag. Se tabell 3.1 för en sammanställning av valda företag och bortfall.

Tabell 4.2 presenterar en sammanställning av de identifierade indikatorerna per nivå inom respektive företag. Av tabellen utläses det totala antalet indikatorer rapporterade per företag, fördelning per nivå i antal och procent. Vidare har de företag som har valt att inte använda GRI markerats med grått.

Totalt har undersökningen omfattat 940 hållbarhetsindikatorer, av dessa har 86 rapporterats på nivå 1, 456 på nivå 2, 253 på nivå 3, 104 på nivå 4 och 32 på nivå 5. Det framgår tydligt att den större delen av rapporterade indikatorer ligger på nivå 2 och 3.

Av de 56 undersökta företag har Alfa Laval och Boliden presenterat flest indikatorer, 32 st. De två företagen, Alfa Laval och Boliden, täcker alla fem nivåerna. Swedish Biovitrium Orphan (SOBI) och Elekta är de två företag som har presenterat minst antal indikatorer, 2 st. SOBIs rapportering täcker nivå 2 och 5. Elektas rapportering täcker nivå 1 och 3.

Företag	Nivå 1	%	Nivå 2	%	Nivå 3	%	Nivå 4	%	Nivå 5	%	Totalt
Alfa Laval	3	9%	15	47%	8	25%	5	16%	1	3%	32
Boliden	3	9%	14	44%	11	34%	3	9%	1	3%	32
AKK	2	6%	17	55%	8	26%	3	10%	1	3%	31
ABB	0	0%	18	58%	9	29%	1	3%	3	10%	31
Elektrolux	3	10%	12	41%	6	21%	6	21%	2	7%	29
Lundin Mining	1	3%	16	55%	11	38%	1	3%	0	0%	29
NIBE	3	11%	15	54%	9	32%	1	4%	0	0%	28
H&M	0	0%	13	46%	7	25%	6	21%	2	7%	28
BillerudKorsnäs	3	11%	11	41%	8	30%	4	15%	1	4%	27
Sandvik	1	4%	12	44%	8	30%	4	15%	2	7%	27
Stora Enso	4	15%	11	41%	9	33%	2	7%	1	4%	27
Volvo	2	7%	9	33%	5	19%	9	33%	2	7%	27
ICA Gruppen	2	8%	12	48%	5	20%	6	24%	0	0%	25
SCA	3	13%	13	54%	5	21%	2	8%	1	4%	24
Hexpol	3	13%	13	54%	6	25%	1	4%	1	4%	24
Husqvarna	2	8%	13	54%	5	21%	4	17%	0	0%	24
Swedish Match	2	9%	13	57%	7	30%	1	4%	0	0%	23
Atlas Copco	2	9%	11	50%	4	18%	4	18%	1	5%	22
PEAB	3	14%	13	62%	3	14%	2	10%	0	0%	21
Ericsson	0	0%	9	43%	5	24%	7	33%	0	0%	21

SKF	2	10%	10	48%	3	14%	4	19%	2	10%	21
Holmen	2	10%	10	50%	7	35%	0	0%	1	5%	20
Millicom	2	10%	9	45%	6	30%	3	15%	0	0%	20
Swedbank	2	11%	10	53%	6	32%	1	5%	0	0%	19
Axis	2	11%	11	58%	2	11%	4	21%	0	0%	19
Castellum	1	5%	11	58%	6	32%	1	5%	0	0%	19
MTG	1	5%	12	63%	6	32%	0	0%	0	0%	19
Axfood	2	11%	8	44%	4	22%	4	22%	0	0%	18
Nordea	1	7%	9	60%	4	27%	1	7%	0	0%	15
Fabege	1	7%	8	53%	3	20%	2	13%	1	7%	15
SEB	1	7%	9	64%	2	14%	1	7%	1	7%	14
Astra Zeneca	1	8%	5	38%	2	15%	3	23%	2	15%	13
Oriflame Cosmetics	1	8%	5	38%	5	38%	2	15%	0	0%	13
NCC	1	8%	3	25%	6	50%	1	8%	1	8%	12
TeliaSonera	2	17%	7	58%	3	25%	0	0%	0	0%	12
Trelleborg	1	9%	5	45%	4	36%	1	9%	0	0%	11
JM	1	9%	7	64%	3	27%	0	0%	0	0%	11
Meda	1	9%	6	55%	4	36%	0	0%	0	0%	11
Atrium Ljungberg	2	20%	4	40%	4	40%	0	0%	0	0%	10
Hufvudstaden	2	22%	6	67%	1	11%	0	0%	0	0%	9
Lundin Petroleum	0	0%	5	56%	3	33%	0	0%	1	11%	9
SAAB	0	0%	4	44%	4	44%	0	0%	1	11%	9
Securitas	0	0%	4	44%	3	33%	1	11%	1	11%	9
Getinge	2	22%	5	56%	2	22%	0	0%	0	0%	9
Svenska Handelsbanken	2	22%	4	44%	3	33%	0	0%	0	0%	9
Tele2	2	25%	5	63%	1	13%	0	0%	0	0%	8
Assa Abloy	1	13%	3	38%	2	25%	2	25%	0	0%	8
SSAB	2	25%	3	38%	3	38%	0	0%	0	0%	8
EnQuest	1	14%	2	29%	3	43%	1	14%	0	0%	7
SKANSKA	1	14%	4	57%	2	29%	0	0%	0	0%	7
Wallenstam	0	0%	6	86%	1	14%	0	0%	0	0%	7
Tieto Corp.	1	17%	2	33%	3	50%	0	0%	0	0%	6
Autoliv	1	25%	2	50%	1	25%	0	0%	0	0%	4
Hexagon	1	33%	0	0%	1	33%	0	0%	1	33%	3
Swedish Orphan Biovitrum	0	0%	1	50%	0	0%	0	0%	1	50%	2
Elekta	1	50%	0	0%	1	50%	0	0%	0	0%	2
Totalt	86		465		253		104		32		940

Tabell 4.2. Indikatorfördelning av de 56 undersökta företagen.

Med hjälp av LCSP- modellen har ett test genomförts av hur täckande företags hållbarhetsindikatorer är. LCSP- testet för denna studie har baserats på 101 indikatorer indelade i fem nivåer där nivå fem är den mest täckande. Från de undersökta företagens års- och hållbarhetsredovisningar har de hållbarhetsindikatorer som identifierats klassificerats efter ett referensnummer från indikatorlistan. Syftet med kodningsarbetet har varit att delvis underlätta datahantering samt kunna utgöra potentiella samband.

Tabell 4. 3 presenterar en sammanställning av de 16 företag vars hållbarhetsrapportering täcker alla fem nivåer. Av dessa 16 företag har Astra Zeneca markerats med grått då det är det enda företag i tabellen som inte använder GRI.

Företag	Nivå 1	%	Nivå 2	%	Nivå 3	%	Nivå 4	%	Nivå 5	%	Totalt
Alfa Laval	3	9%	15	47%	8	25%	5	16%	1	3%	32
Boliden	3	9%	14	44%	11	34%	3	9%	1	3%	32
AKK	2	6%	17	55%	8	26%	3	10%	1	3%	31
Elektrolux	3	10%	12	41%	6	21%	6	21%	2	7%	29
BillerudKorsnäs	3	11%	11	41%	8	30%	4	15%	1	4%	27
Sandvik	1	4%	12	44%	8	30%	4	15%	2	7%	27
Stora Enso	4	15%	11	41%	9	33%	2	7%	1	4%	27
Volvo	2	7%	9	33%	5	19%	9	33%	2	7%	27
SCA	3	13%	13	54%	5	21%	2	8%	1	4%	24
Hexpol	3	13%	13	54%	6	25%	1	4%	1	4%	24
Atlas Copco	2	9%	11	50%	4	18%	4	18%	1	5%	22
SKF	2	10%	10	48%	3	14%	4	19%	2	10%	21
Fabege	1	7%	8	53%	3	20%	2	13%	1	7%	15
SEB	1	7%	9	64%	2	14%	1	7%	1	7%	14
Astra Zeneca	1	8%	5	38%	2	15%	3	23%	2	15%	13
NCC	1	8%	3	25%	6	50%	1	8%	1	8%	12

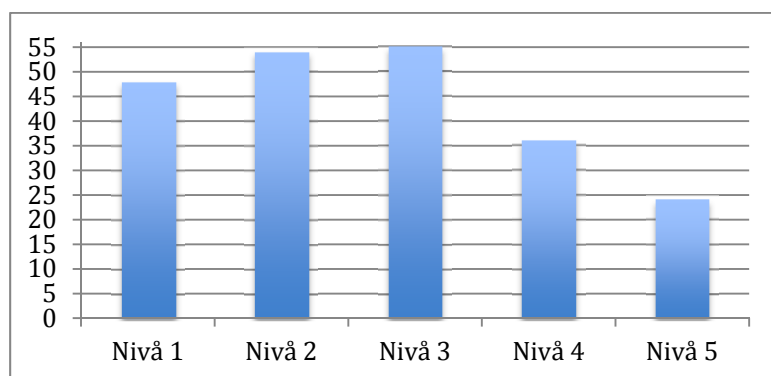
Tabell 4.3. De företag som täcker alla fem LCSP nivåer.

Tabell 4.4 presenterar en sammanställning av de mest frekvent använda indikatorerna. Av de nio indikatorer som presenteras i tabell 4.4 ligger 55 % inom nivå 2. Indikatorer på nivå 2 handlar om att mäta verksamhetens in- och utflöde och dess utförande.

Antal	Nivå	Referensnummer	Beskrivning
38	3	41	CO2 emissions; scope 1
36	2	79	Lost workday injury and illness case rate (workrelated)
33	2	82	Stakeholder dialogue
33	3	39	Global warming potetial, GWP (total CO2 equivalenet)
33	2	75	Total energy use
32	2	70	Water consumption (total and/or by source)
31	1	97	Number of sites certified under ISO
30	2	87	Social and recreational benefits provided to community
30	3	42	CO2 emissions; scope 2

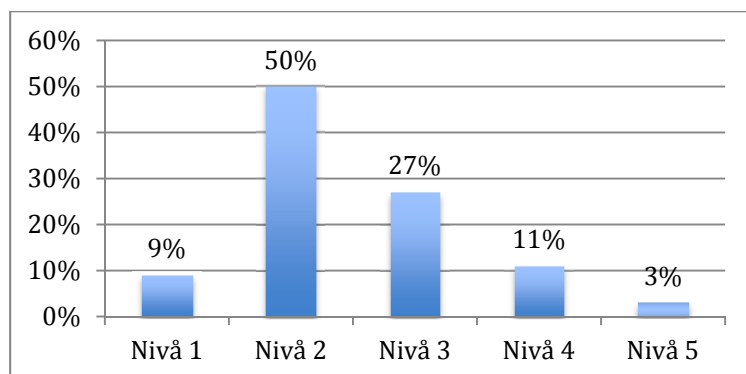
Tabell 4.4. Mest förekommande indikatorer

Figur 4.1 visar en sammanställning av antal företag som rapporterar indikatorer för de fem nivåerna oberoende av val av rapporterings princip. Sammanställningen visar att indikatorer för nivå 2 och 3 är mest frekvent använda. Av de 56 undersökta företagen presenterar 48 av företagen indikatorer för nivå 1, 54 företag presenterar indikatorer på nivå 2, 55 företag presenterar indikatorer på nivå 3, 36 företag på nivå 4 och 24 företag på nivå 5.

Figur 4.1. Antal företag som rapporterar per nivå.

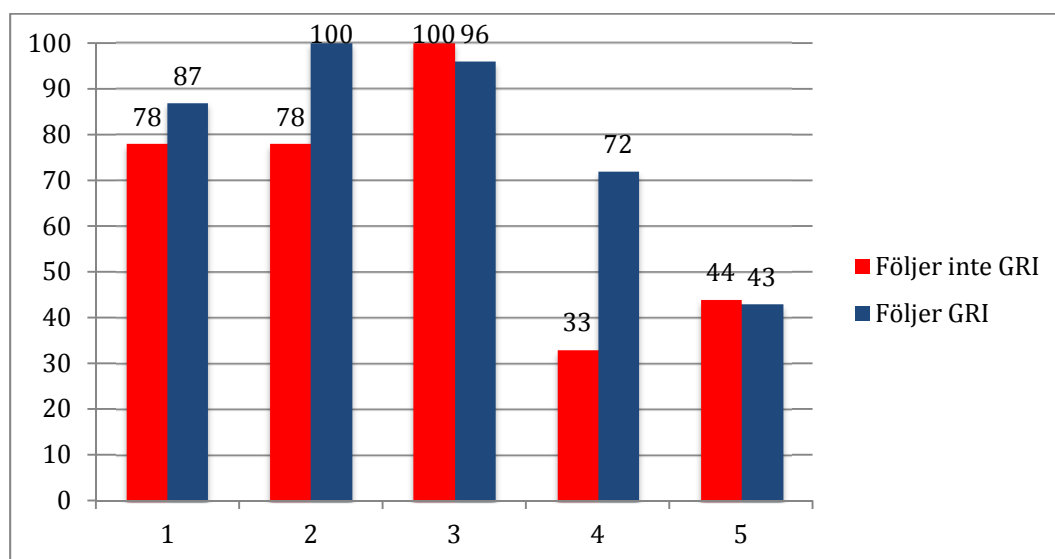
Figur 4.2 illustrerar den procentuella fördelning av rapporterade indikatorer för de företag som har valt att följa GRI. Av figuren kan utläsas att flest indikatorer på nivå 2 rapporteras av företag som använder GRI.

Figur 4.2. Procentfördelning av indikatorer per nivå av GRI företag.

Av de undersökta företagen har 46 valt att följa GRIs ramverk och tio har följt andra typer av ramverk. Utifrån detta har de 56 företagen delats in i två grupper; följer GRI och följer inte GRI. Därefter har följande stapeldiagram, figur 4.3, sammanställts för att presentera det procentuella antal företag som presenterar indikatorer inom de fem nivåerna.

Figur 4.3 visar en jämförelse av de två grupperna per nivå. Av figuren kan det utläsas att företag i de båda grupperna täcker de fem nivåerna. En märkbar skillnad i rapportering mellan de två grupperna återfinns på nivå 4 där 72 % av företag som följer GRI rapporterar på nivå 4 jämfört med 33 % av de företag som inte följer GRI. Procentuellt är det fler företag som följer GRI som rapporterar indikatorer inom nivå 1,2 och 4. För nivå 3 och 5 är det procentuellt fler företag som inte följer GRI som rapporterar.

Figur 4.3. Procentuell fördelning av GRI företag jämfört med icke GRI företag per nivå.

Tabell 4.5 presenterar det totala antal rapporterade hållbarhetsindikatorer för de två grupperna och genomsnitt antal rapporterade indikatorer för företag inom de två grupperna. Av tabellen utläses det att företag som följer GRI i snitt rapporterar fler indikatorer.

	Antal företag	Antal indikatorer totalt	Genomsnitt indikatorer
Följer GRI	46	864	19
Följer inte GRI	10	76	8
Summa	56	940	

Tabell 4.5. Antal rapporterade indikatorer för företag med och utan GRI.

4.3 Branschindelning

De 56 undersökta företag har delats in i nio branscher enligt Nasdaq OMX branschindelning per 2014-12-01, se tabell 3.1.

Tabell 4.6 presenterar en sammanställning av det totala antalet och genomsnitt antal rapporterade indikatorer per bransch. Bransch industri rapporterar totalt flest indikatorer, 268, jämfört med bransch energi som totalt rapporterar 16 indikatorer. Bransch material har i genomsnitt flest rapporterade indikatorer per företag, 24, och bransch hälsovård har i genomsnitt lägst antal, 7.

Bransch	Antal Företag	Totalt antal	Genomsnitt
Material	7	167	24
Konsumentservice	4	90	23
Konsumentvaror	7	148	21
Industri	15	268	18
IT	3	46	15
Finans	10	128	13
Telekom	3	40	13
Energi	2	16	8
Hälsovård	5	37	7
Summa	56	940	

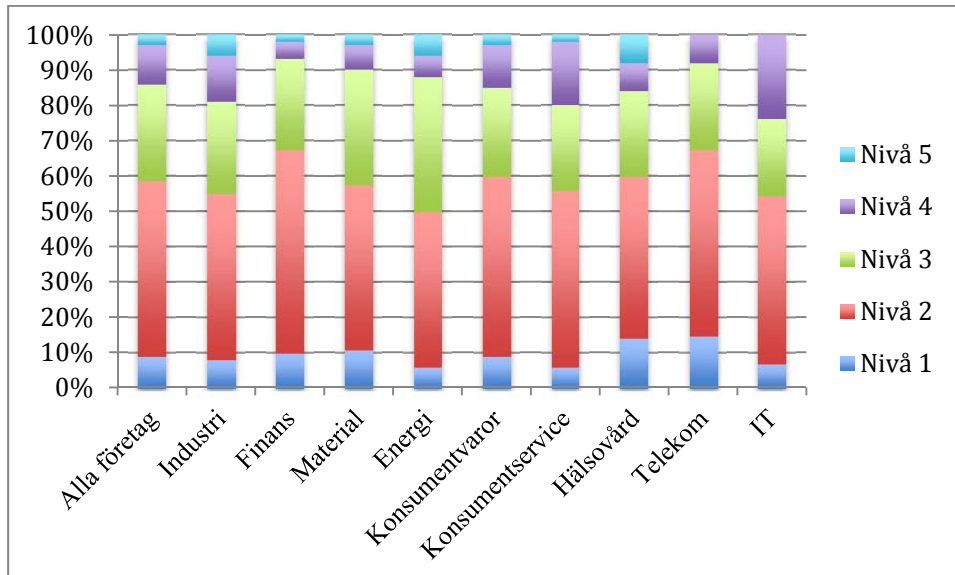
Tabell 4.6. Totalt och genomsnitt antal rapporterade indikatorer/bransch.

Tabell 4.7 presenterar det procentuella antal företag inom respektive bransch som rapporterar indikatorer för de fem nivåerna. Telekom och IT är de två branscher som visar lägst täckningsgrad. Inom de två branscherna är det inga företag som rapporterar nivå 5 indikatorer. Företag inom materialbranschen visar högst täckningsgrad då 71 % av företagen rapporterar indikatorer på nivå 5. Hälsovård är den enda bransch som inte har 100 % täckning på nivå 2 och 3.

Bransch	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Nivå 5
Industri	80%	93%	100%	80%	67%
Finans	90%	100%	100%	50%	20%
Material	100%	100%	100%	71%	71%
Energi	50%	100%	100%	50%	50%
Konsumentvaror	100%	100%	100%	86%	43%
Konsumentservice	75%	100%	100%	75%	25%
Hälsovård	80%	80%	80%	20%	60%
Telekom	100%	100%	100%	33%	0%
IT	67%	100%	100%	67%	0%

Tabell 4.7. Procent företag inom bransch som rapporterar per nivå.

Figur 4.4 presenterar en sammanställning av den procentuella fördelningen av rapporterade indikatorer per nivå inom respektive bransch. En procentuell fördelning inom branscherna har gjorts för att lättare kunna jämföra de undersökta branscherna. Telekom och IT är de två branscher där rapportering av nivå fem indikatorer inte förekommer. De övriga 7 branscherna täcker de samtliga fem nivåerna. För samtliga branscher är den procentuella fördelningen som högst för nivå 2 och 3 indikatorer.

Figur 4.4. Procentfördelning av rapporterade indikatorer per nivå per bransch.

5. Analys

Detta kapitel innehåller en diskussion som kopplar empirin till referensramen. Strukturen följer frågeställningarna genom att först presentera logiska slutsatser från LCSP-testet, för att sedan leda fram till en slutsats som presenteras i nästa kapitel. Analysens syfte avser att knyta ihop studiens frågeställningar till empirin för att kunna besvara studiens frågeställningar i slutsatsen.

Resultaten från studien visar att hållbarhetsrapportering skiljer sig både mellan företag och bransch. Anledning till skillnader i rapportering kan bero på att det inte finns några specifika standarder att följa. Företag kan välja att frivilligt följa etablerade ramverk så som GRI och IR. Företag har även möjlighet att välja delar ur ramverken, ett ramverk behöver inte följas till hundra procent.

Studien har undersökt om olika ramverk, principer och val av rapportering påverkar företags hållbarhetsrapportering och täckningsgraden av rapportering. De ramverk som har undersökts är GRI och IR. Valda principer som har undersökts är UNGC, vidare har val av hållbarhetsrapportering i form av en separat hållbarhetsrapport, externt granskat rapport eller CSR rapport undersökts.

Av de undersökta företagen har fyra företag valt att presentera hållbarhetsinformation i form av en CSR rapport. Vidare har 25 företags hållbarhetsrapporter blivit externt granskade och 30 företag har valt att presentera information i en separat hållbarhetsrapport. Vid en jämförelse av dessa grupperas hållbarhetsinformation har inga skillnader i nivå av täckningsgrad kunnat urskiljas. Resultatet tyder på att ett företags val att rapportera information i en separat rapport, en CSR rapport eller om informationen har blivit externt granskad inte har en betydelse för täckningsgraden.

GRI är det ramverk som har blivit de facto och utifrån studiens undersökning av företagens val av rapportering visar resultatet att även bland svenska börsnoterade företag är GRI det mest använda ramverket. Studiens resultat visar att 46 av företagen har använt GRI och sex företag har använt IR. Att IR är ett relativt nytt ramverk som introducerades år 2013 kan vara en anledning till att enbart sex företag har använt ramverket. Jämfört med GRI som introducerades år 2000 har IR ännu inte kommit att bli ett etablerat ramverk.

En jämförelse mellan de företag som rapporterar enligt GRI och inte följer GRI visar att företag som följer GRI presenterar fler indikatorer. Resultat från studien visar att överlag är det procentuellt fler företag som följer GRI som presenterar indikatorer för de fem nivåerna. Resultat från studien visar på att det procentuellt är fler företag som har valt att inte använda GRI som rapporterar indikatorer på nivå 5 och 3. För nivå 1, 2 och 4 är det procentuellt fler företag som använder GRI som rapporterar vilket framgår i figur 4.3. Av de 56 undersökta företagen var det 16 företag vars hållbarhetsrapportering täckte alla fem nivåer. Av dessa företag använde 15 GRIs ramverk. Lozanos studie från år 2012 över huruvida GRI rapporter bidrar till en ökad täckningsgrad visar på att så inte är fallet. Jämfört med det LCSP-test som utförts för denna studie kan resultaten stödja Lozanos slutsats då det är procentuellt är fler företag som inte använder GRI som presenterar indikatorer på nivå 5 och 3. Resultaten kan också motsäga Lozanos slutsats då 15 av de 16 företag vars hållbarhetsrapportering täcker in alla fem nivåer följer GRI, vilket tyder på att användning av GRI ökar täckningsgraden.

GRI som ramverk har fått mycket kritik för att det inte uppmanar till rapportering av integrerade indikatorer utan istället delar upp indikatorer i miljö, socialt och ekonomi. Studiens resultat visar på att denna kritik mot GRIs uppdelning av indikatorer och brist på riktlinjer för hållbarhetskoppling är rimlig då GRI rapportering inte ökar företags täckningsgrad. Det som GRI bidrar med är rapportering av ett högre antal indikatorer jämfört med de företag som använder andra ramverk. Detta framgår tydligt i tabell 4.5 där företag som följer GRI i genomsnitt rapporterar 19 indikatorer jämfört med 9 indikatorer för de företag som inte följer GRI. En anledning till att företag som följer GRI i genomsnitt rapporterar fler indikatorer kan vara det index med indikatorer, "the shopping list", som GRI har framställt underlättar företags rapportering. Huruvida en rapportering av fler indikatorer är positivt, negativt eller i längden bidrar till en alltmer täckande rapportering kan resultat från denna studie inte svara på, då syftet inte har varit att undersöka kvalitet eller jämföra rapporter över tid.

Från en sammanställning av de indikatorerna (se tabell 4.4) som används av de undersökta företagen framgår det att de mest frekvent använda indikatorerna är bland annat koldioxidutsläpp, förlorade arbetsdagar (arbetsrelaterade) och intressentdialog. Majoriteten av dessa indikatorer ligger inom nivå 2 och 3. Nivå 2 mäter verksamhetens in- och utflöde och utförande. Nivå 3 mäter potentiella effekter en verksamhet har på miljön, samhällsutvecklingen och anställdas hälsa.

Majoriteten av indikatorerna på nivå 2 och 3 som använts i indikatorlistan är tydligt mätbara indikatorer som till stor del behandlar resurseffektivitet, miljöutsläpp och grundläggande sociala frågor. Varför indikatorer likt dessa är mest frekvent använda kan antas ha följande tre orsaker. 1) Då utvecklingen av nivå 4 och 5 indikatorer är resurskrävande samt kräver samarbete med externa parter kan detta försvåra företags utveckling av indikatorer. 2) Etableringen av separata miljö- och sociala rapporter under 80-talet kan ha skapat en grund för hur företag kan mäta resurseffektivitet, miljöutsläpp eller sjukfrånvaro. 3) Den globala spridningen av GRI och dess index med indikatorer underlättar företags rapportering av nivå 2 och 3 indikatorer.

Kritiken mot GRI berör främst dess indelning av indikatorer och de brister ramverket har när det kommer till att uppmana rapportering av integrerade indikatorer som mäter kopplingar mellan sociala, miljömässiga och ekonomiska dimensioner. Indikatorer som kopplar samma de tre dimensionerna är indikatorer som enligt LCSP- modellen kan klassas som nivå 4 och 5, vilket enligt den kritik GRI ramverket möter inte lyckats framföra. Majoriteten (46) av de undersökta företagen för denna studie har använt GRI. Av de rapporterade indikatorerna ligger 50 % inom nivå 2 och 27 % inom nivå 3, totalt ligger 77 % av de rapporterade indikatorerna för GRI företag inom nivå 2 och 3, se figur 4.2. Utifrån detta resultat tillsammans med Lozanos (2013) resultat framgår ett samband. Rapportering enligt GRI ligger till grund för en stor användning av nivå 2 och 3 indikatorer och uppmanar inte till en vidareutveckling av indikatorer som kopplar samman de tre dimensionerna.

De 56 företag som har ingått i studien delades in i nio branscher efter den indelning som gjorts av Nasdaq OMX för att på ett tydligt sätt avgöra om täckningsgraden skiljer sig mellan branscher. Av de undersökta företagen har det totala antal indikatorer som företag har presenterat varierat från 32 till 2 stycken. De sex företag som har rapporterat flest indikatorer ligger inom tre branscher; material, industri och konsumentvaror. De sex företag som har rapporterat lägst antal indikatorer ligger inom fem branscher; finans, IT, konsumentvaror, industri och hälsovård. Denna fördelning tyder på att företags branschtillhörighet inte har

någon större betydelse för antalet indikatorer som rapporterats. Resultatet från studien visar på att 16 av 56 företags hållbarhetsrapportering täcker alla de fem nivåer som ingår i LCSP modellen. Dessa 16 företag tillhör fem olika branscher; industri, hälsovård, finans, material och konsumentvaror. Detta resultat indikerar att företags branschtillhörighet inte har någon större betydelse för huruvida företagens hållbarhetsredovisning täcker alla fem nivåer.

Resultat från studien visar att den bransch som rapporterat flest indikatorer, i genomsnitt per företag, är materialbranschen (23) och hälsovårdsbranschen har rapporterat lägst (7) antal indikatorer, se tabell 4.6. Efter en procentuell fördelning av indikatorer per nivå inom respektive bransch (se figur 4.4.) har företag inom hälsovårdsbranschen högst procent (8 %) indikatorer inom nivå fem medan materialbranschen visar på relativt låg procentuell (3 %) fördelning. Att hälsovård har högst procent indikatorer inom nivå 5 säger emot det resultat som Lozano kom fram till, att hälsovård har en låg täckningsgrad. Lozano drar en koppling till att den låga täckningsgrad som hälsovårdsbranschen rapporterar beror på att de har en låg direkt miljökoppling men motbevisar direkt sin koppling med att presentera en god täckningsgrad för detaljhandeln som har en lika låg miljökoppling. Att resultatet från LCSP-testet utfört för denna studie skiljer sig från det GRI- test som Lozano gjort kan beror på att olika typer av indikatorer har använts. Den höga procentuella fördelning av indikatorer inom nivå 5 för hälsovårdsbranschen kan bero på att de indikatorer som har inkluderats i indikatorlistan kan antas vara verksamhetsnära indikatorer.

Resultat från LCSP-testet visar att den bransch som har högst täckningsgrad, procentuellt flest företag inom bransch som rapporterar på nivå 5, är materialbranschen (se tabell 4.7). Detta tyder på att företag inom materialbranschen aktivt jobbar med att utveckla deras hållbarhetsarbete och indikatorer för att mäta och jämföra deras prestationer. Företag inom materialbranschen strävar därmed efter att utveckla indikatorer för att kunna kombinera de tre dimensionerna; miljö, samhälle och ekonomi. Resultat från Lozanos studie tyder på att företag med en hög direkt miljöpåverkan rapporterar indikatorer med en högre täckningsgrad. Resultat från LCSP- testet utfört i denna studie visar på att materialbranschen har högst täckningsgrad, denna bransch kan även antas ha en hög direkt miljöpåverkan. Den slutsats som Lozano drar, att företag med hög direkt miljöpåverkan även rapporterar en högre täckningsgrad, stöds av de två studiernas liknande resultat.

En översiktlig granskning av det sammanställda resultatet visar att majoriteten av rapporterade indikatorerna för de granskade företagen ligger mellan nivå 2 och 3. Totalt rapporterades 940 indikatorer för de 56 företagen, av dessa ligger 465 (59 %) inom nivå 2 och 253 (27 %) inom nivå 3. Denna fördelning stämmer till viss del överens med den fördelning som de två tidigare LCSP- testerna utförda av Veleva et al (2003) och Samuel et al. (2012) visar. Jämfört med de två tidigare testerna finns det en antydning av en förskjutning av rapporteringen av indikatorer mot en högre nivå. Testet från år 2003 visar att av de rapporterade indikatorerna ligger 76 % inom nivå 2 och 10 % inom nivå 3. Vidare visar testet från år 2012 att 57 % ligger inom nivå 2 och 30 % inom nivå 3. Resultatet från testet utfört för denna studie i kombination med de två tidigare testerna visar på att inom företag sker det en utveckling av indikatorer för rapportering på en högre nivå.

De två tidigare studierna drar en gemensam slutsats att det finns tendenser inom företag som tyder på att det sker en utveckling av nivå 4 indikatorer. Resultat från LCSP- testet utfört för denna studie visar att svenska företag har kommit en bit på vägen då 11 % av de rapporterade indikatorerna ligger inom nivå 4. Totalt så var det 36 av 56 företag som rapporterade en indikator inom nivå 4. Resultat från Veleva et al. (2003) studie visar att enbart två av sex

undersökta företag rapporterade en indikatorer inom nivå 4 och Samuel et al. (2012) studie visar att tre av 13 företag rapporterar en indikator inom nivå 4.

Det som skiljer sig markant mellan de två tidigare studierna och den som genomförts för denna uppsats är antal företag som rapporterar nivå 5 indikatorer. I de två tidigare studierna rapporterar inga företag nivå 5 indikatorer, för denna uppsats studie har 24 av 56 företag rapporterat nivå 5 indikatorer. Skillnaden kan antas ha flera orsaker, de mest troliga antas vara skillnader i valda indikatorer samt undersökta branscher. De två tidigare studierna har fokuserat på företags produktionsverksamhet inom specifika branscher. För denna studie så har intresset legat i att undersöka helheten av företagets verksamhet samt att undersöka hållbarheten för svenska börsnoterade företag oberoende av deras branschtillhörighet. Dessa skillnader i urval av företag leder till att utformandet av indikatorlistor skiljer sig i form av att olika verksamhetsnära indikatorer har inkluderats.

6. Slutsats

I detta kapitel presenteras en slutsats av diskussionen från föregående analyskapitel. Kapitlets syfte är att besvara studiens frågeställningar. Kapitlet avslutas med att tillkännage de studiens begränsningar samt att presentera förslag till fortsatt forskning inom ämnesområdet.

6.1 Studiens slutsats

Avsikten med företags hållbarhetsrapportering har ifrågasatts och antas i många fall vara en form av "greenwash", ett marknadsföringsverktyg. Kritik riktas till hur väl hållbarhetsrapporter speglar hållbarhet och företags prestationer. Utifrån detta har syftet för uppsatsen varit att undersöka hur väl företags rapporter speglar hållbarhet genom att undersöka indikatorers täckningsgrad med hjälp av LCSP- modellen. Vidare utvecklades en frågeställning som har fungerat som en riktlinje under studiens utförande.

För studien har en undersökning av svenska börsnoterade företags hållbarhetsrapportering gjorts. Studien tog hänsyn till vilken bransch företaget är verksamt inom för att kunna analysera ifall det kan finnas eventuella samband. Studien undersöker även hur företag har valt att rapportera hållbarhet, exempelvis om företag använt GRIs ramverk, om de har granskats externt eller om de stödjer UNGC, och huruvida detta har någon betydelse för täckningsgraden.

Den genomförda studien visar på att svenska företag ligger, jämfört med tidigare forskning, på en relativt hög täckningsgrad. Studien visar även på att val av rapportering har betydelse för antalet hållbarhetsindikatorer då GRI företag generellt presenterar fler än de som inte använder GRI. Vidare visar studien att tydliga skillnader finns gällande täckningsgrad, antal rapporterade indikatorer samt val av rapportering mellan företag beroende på branschtillhörighet. Den bransch som har högst täckningsgrad enligt den utförda studien är materialbranschen, med flest antal företag som rapporterar på nivå 5.

Utvecklingen av indikatorer är en trög process vilket till viss del kan utläsas när studien jämförts med tidigare forskning. En generell utveckling av indikatorer med högre täckningsgrad är synlig när fördelningen av indikatorer bland undersökta företag jämförts med tidigare forskning. En jämförelse visar på att det sker en förflyttning av rapporterade indikatorer från nivå 3 till nivå 4.

För denna studie har en relativt hög täckningsgrad på nivå 5 kunnat utläsas till skillnad från tidigare forskning vilket kan förklaras av olika val av undersökta branscher samt utformning av indikatorlista.

De mest frekvent rapporterade indikatorer enligt LCSP- testet är bland annat utsläpp av koldioxid, förlorade arbetsdagar (arbetsrelaterade) och intressent dialog (se tabell 4.4) som ligger på nivå 2 och 3. De mest frekvent använda indikatorerna kan vidare kategoriseras in i tre grupper; resurseffektivisering, medarbetarinformation och materialanvändning.

Studiens resultat visar på att det är en stor variation i antal rapporterade hållbarhetsindikatorer samt spridning av täckningsgraden för de 56 företagen som ingick i studien. Lozanos studie drar slutsatsen att användning av GRI inte ökar hållbarhetsrapporters täckningsgrad. Resultaten som LCSP- testet för denna studies har genererat kan till viss del stödja Lozanos slutsats men resultaten kan också motsäga den slutsats. Baserat på detta kan resultaten från denna studie inte dra samma slutsats som Lozano.

Det som kan utläsas då resultat från LCSP- testet för denna studie jämförs med de två tidigare LCSP- studierna är att den gemensamma slutsats som presenterats är i högsta grad relevant. Studien stöder slutsatsen om att det finns tendenser inom företag som tyder på att det sker en utveckling av nivå 4 indikatorer.

Denna studie har enbart undersökt täckningsgraden av företags rapporterade hållbarhetsindikatorer. En undersökning av kvaliteten av indikatorer samt företags rapportering har inte varit möjlig då LCSP- modellen, vilket undersöker täckningsgrad, har legat till grund för studien. Vidare representerar resultatet ett urval av företag från Large Cap listan och kan därför inte antas vara densamma för Mid Cap och Small Cap företag.

6.2 Begränsningar

Att det förekommer begränsningar under en forskningsprocess är oundvikligt. Det är inte alltid i ens makt att kunna kontrollera de olika begränsningar som kan komma uppstå under studiens genomförande. Begränsningar kan vara tillgänglighet av datamaterial, relevant tidigare forskning och tidsram.

Vid insamling av tidigare forskningsmaterial som med hjälp av LCSP- modellen har undersökt täckningsgrad upplevdes materialet bristfälligt. Tidigare forskning har fokuserat på enskilda branscher vilket har försvårat tolkningen av resultatet då denna studie har jämförts med tidigare forskning.

Tidsramen som var satt för denna studie var tillräcklig för att genomföra det utförda testet, men en längre tidsram hade gett möjlighet till en mer detaljerad indikatorlista för en mer djupgående analys. För en mer omfattande undersökning som hade kunnat ge ett större forskningsbidrag hade en större tidsram krävts.

6.3 Förslag till fortsatt forskning

Hållbarhet är ett förhållandevis nytt område som ständigt utvecklas då nya riktlinjer och ramverk publiceras och uppdateras. Hållbarhet har gått från att handla om de sociala frågorna på 70-talet, miljö frågor på 80- talet till att idag handla om företags integrering av miljö, sociala och ekonomiska prestationer. Då integration av dessa tre dimensioner, som hållbarhet idag har kommit att handla om, är komplext behövs ytterligare forskning för att öka företags trovärdighet och intressenters förståelse för ämnet.

Den undersökning som gjorts för denna studie har undersökt en mindre del av ett stort ämnesområde. Fokus har varit på indikatorers täckningsgrad, men då hållbarhetsrapportering kritiserats för att vara ett marknadsföringsverktyg har kvalitet och transparens diskuterats under uppsatsens gång. Företag har möjlighet att rapportera hållbarhet med hjälp av valfria indikatorer samt ramverk vilket skapar utrymme att endast rapportera företags positiva

hållbarhetsutveckling. Med ursprung i detta är kvaliteten på indikatorerna, huruvida de speglar hållbarhet, ett intressant område att forska vidare kring. Fortsättningsvis är rapporternas transparens ett ämne att undersöka då stor del av den kritik som riktas mot hållbarhetsrapportering berör just detta.

Studien har baserats på Large Cap listade företag där bland annat en jämförelse av branschens täckningsgrad genomfördes. Under denna process tillkom funderingar om att en liknande jämförelse av företags storlek hade varit intressant att forska vidare kring. Liknande undersökning som genomförts i denna studie kan även baseras på Small Cap och Mid Cap företag. Fortsättningsvis hade en jämförelse av täckningsgraden mellan Large Cap, Mid Cap och Small Cap företag varit intressant att studera vidare kring. En frågeställning kring detta skulle då kunna vara om ett företags storlek påverkar dess hållbarhetsrapportering.

7. Källförteckning

Webbaserade källor:

Edenhammar om årl 1995:1554. senast hämtad 14-12-12

<http://www.bfn.se/redovisning/utt/bfn-u98-02.pdf>

EU, senast hämtad 14-12-12

http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-14-124_en.htm

FAR, senast hämtad 14-11-12

http://www.faronline.se.ezproxy.ub.gu.se/Dokument/Uppslagsord/H/UPPSLAGSORD_HA_ALLBARHETSREDOVISNING/?query=hallbarhetsredovisning

FNs miljöorganisation UNEP, senast hämtad 14-11-21

<http://www.unep.org/about/>

Folksam, senast hämtad 14-12-08

http://www.folksam.se/polopoly_fs/1.118908!/Index%202013_11_15.pdf

GICS (the Global Industry Classification Standard), senast hämtad 14-12-01

<http://www.msci.com/products/indexes/sector/gics/>

GRI:s guidelines för hållbarhetsredovisning, senast hämtad 14-11-21

<https://www.globalreporting.org/Pages/default.aspx>

IIRC:s framework för integrerad redovisning, senast hämtad 14-11-21

<http://www.theiirc.org/international-ir-framework/>

<http://www.theiirc.org/wp-content/uploads/2013/12/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK-2-1.pdf>

NASDAQ OMX, senast hämtad 14-12-01

<http://www.nasdaqomxnordic.com/aktier/listed-companies/stockholm>

NE uppslagsverk, senast hämtad 14-12-03

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/hallbar-utveckling>

OECD, senast hämtad 14-11-21

<http://www.oecd.org/about/history/>

Swedbank, senast hämtad 15-01-05

<http://www.swedbank.se/privat/spara-och-placera/aktier/lar-mer-om-vardepapper/aktieskola/hur-bolagen-klassificeras/index.htm>

Tolgfors om 2010:1515. senast hämtad 14-12-12

<http://www.lagboken.se/Views/Pages/GetFile.ashx?portalId=56&cat=78024&docId=700647&propId=5>

Un Global compact och OECD Guidelines, senast hämtad 14-11-21

https://www.unglobalcompact.org/docs/about_the_gc/UNGC_OECDGuidelines.pdf

Vetenskapliga artiklar:

Abeysekera, I. (2013) "A template for integrated reporting", *Journal of Intellectual Capital*, Vol. 14 Iss: 2, pp.227 – 245

Adams, C.A. & Frost, G.R. (2006) “Integrating sustainability reporting into management practices”, *Accounting Forum*, Vol. 32 Iss: 4 pp. 288- 302

Amran, A. & Ooi, S.K., (2014) "Sustainability reporting: meeting stakeholder demands", *Strategic Direction*, Vol. 30 Iss: 7, pp. 38 - 41

Arevalo, J.A. & Fallon, F.T. (2008) "Assessing corporate responsibility as a contribution to global governance: the case of the UN Global Compact", *Corporate Governance: The international journal of business in society*, Vol. 8 Iss: 4, pp.456 – 470

Asif, M., Searcy, C., Zutshi, A., Fisscher O. (2013) “An integrated management systems approach to corporate social responsibility”, *Journal of Cleaner Production*, Volume 56, pp. 7–17

Azcárate, F., Carrasco, F., Fernández, M. (2011) “The role of integrated indicators in exhibiting business contribution to sustainable development: a survey of sustainability reporting initiatives”, *Revista de Contabilidad*, Vol. 14, pp. 213–240

Barkemeyer, R., Holt, D., Preuss, L., Tsang, S. (2014) “What Happened to the ‘Development’ in Sustainable Development? Business Guidelines Two Decades After Brundtland”, *Sustainable Development*, Vol. 22 Iss: 1, pp. 15–32

Barkemeyer, R., Preuss, L. , Lee, L. (2014) “On the effectiveness of private transnational governance regimes—Evaluating corporate sustainability reporting according to the Global Reporting Initiative” *Journal of World Business*

Boiral, O. (2013) "Sustainability reports as simulacra? A counter-account of A and A+ GRI reports", *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, Vol. 26 Iss: 7, pp.1036 – 1071

Burrit, R.L. & Schaltegger, S. (2010) “Sustainability accounting for companies: catchphrase or decision support for business leaders?”, *Journal of Business*, Vol. 44 Iss: 4, pp. 375- 384

Burritt, R.L. & Schaltegger, S. (2010) “Sustainability accounting and reporting. Fad or trend?”, *Account. Audit. Account Journal*, Vol. 23 Iss: 7 pp. 829-846

Cajia, M., Fuerst, F., Bienert, S., (2014) "Can investing in corporate social responsibility lower a company's cost of capital?", *Studies in Economics and Finance*, Vol. 31 Iss: 2, pp.202 - 222

Çalışkan, A.Ö. (2014) "How accounting and accountants may contribute in sustainability?", *Social Responsibility Journal*, Vol. 10 Iss: 2, pp. 246 – 267

Fonseca, A., McAllister, M.L., Fitzpatrick, P. (2014), “Sustainability reporting among mining corporations: a constructive critique of the GRI approach”, *Journal of Cleaner Production*, Vol. 84 pp. 70-83

- Hahn, R. & Kühnen, M. (2013) "Determinants of sustainability reporting: a review of results, trends, theory, and opportunities in an expanding field of research", *Journal of Cleaner Production*, Vol. 59 pp. 5- 21
- Isaksson, R. & Steimle, U. (2009) "What does GRI-reporting tell us about corporate sustainability?", *The TQM Journal*, Vol. 21 Iss: 2, pp. 168 - 181
- Lamberton, G. (2005) "Sustainability accounting—a brief history and conceptual framework", *Accounting Forum*, Vol. 29 Iss: 1, pp. 7-26
- Lozano, R. (2013) "Sustainability inter-linkages in reporting vindicated: a study of European companies", *Journal of Cleaner Production*, Vol. 51, pp. 57-6515
- del Mar Alonso-Almeida, M., Llach, J., Marimon, F. (2013) "A Closer Look at the 'Global Reporting Initiative' Sustainability Reporting as a Tool to Implement Environmental and Social Policies: A Worldwide Sector Analysis", *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, Vol. 21, Iss: 6 pp. 218-335
- Meadows, D., (1998) "Indicators and Information Systems for Sustainable Development – A report to the Balaton Group", *The Sustainability Institute*, Hartland, Vermont, USA
- Moneva, J.M., Archel, P., Correa, C. (2006) "GRI and the camouflaging of corporate unsustainability", *Accounting Forum*, Vol. 30, Iss: 2, pp. 121-137
- Samuel, V.B., Agamuthu, P., Hashim, M.A. (2013) "Indicators for assessment of sustainable production: A case study of the petrochemical industry in Malaysia", *Ecological Indicators*, Vol. 24 pp. 392- 402
- Veleva, V. & Ellenbecker, M. (2001) "Indicators of sustainable production: framework and methodology", *Journal of Cleaner Production*, Vol. 9 Iss: 6 pp. 519-549
- Veleva, V., Hart, M., Greiner, T., Crumbley, C.. (2001) "Indicators of sustainable production", *Journal of Cleaner Production*, Vol. 9 Iss: 5 , pp. 447–452
- Veleva, V., Hart, M., Greiner, T., Crumbley, C. (2003) "Indicators for measuring environmental sustainability: A case study of the pharmaceutical industry", *Benchmarking: An International Journal*, Vol. 10 Iss: 2, pp.107 - 119

Litteratur:

- Holme, I. A. & Solvang, B. K. (1997) *Forskningsmetodik: Om kvalitativa och kvantitativa metoder*, Studentlitteratur, Lund, ISBN: 97891440021
- Jacobsen, D.I., (2002) *Vad, hur och varför: om metodval i företagsekonomi och andra samhällsvetenskapliga ämnen*, Studentlitteratur, Lund, ISBN: 9789144040967
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2014) *Den kvalitativa forskningsintervjun*, tredje upplagan, Studentlitteratur, Lund, ISBN: 9789144101675

Företagskällor:

Alla är hämtade 2014-11-19.

AAK

<<http://www.exakta.se/x-online/aak/2014/hallbarhetsrapport/#/1/>>

ABB Ltd

<<http://www400.abbext.com/sustainability-report-2013/servicepages/welcome.html>>

Alfa laval

<http://www.alfalaval.com/about-us/sustainability/reports/Documents/Sustainability_report_2013.pdf>

ASSA abloy

<<http://www.assaabloy.com/Global/Investors/Annual-Report/2013/ASSA%20ABLOY%20annual-report-2013.pdf>>

Atlas copco

<http://www.atlascopco.com/Images/Atlas%20Copco%20Årsredovisning%202013_tcm40-3549420.pdf>

Billerudkorsnäs

<http://www.billerudkorsnas.se/Global/Reports/2014/BK%202013_SV_csr_BM.pdf>

Autoliv

<<http://www.autoliv.com/Investors/Financial%20Reports/AR2013.pdf>>

Axfood

<http://www.axfood.se/Global/Hållbarhet/AXF_HR13_index.pdf>

Atrium Ljungberg

<<http://feed.ne.cision.com/wpyfs/00/00/00/00/00/24/6E/05/wkr0006.pdf>>

AstraZeneca

<http://www.astrazeneca-annualreports.com/2013/_assets/pdfs/AstraZeneca_Annual_Report_2013.pdf>

Axis

<http://www.axis.com/files/brochure/report_axis_sustainability_2013_1406.pdf>

Boliden

<<http://investors.boliden.com/files/press/boliden/201403137608-1.pdf>>

Castellum

<http://www.castellum.se/fileadmin/fileadmin2/Arsredovisningar/2013/Svensk/castellum_ar_2013.htm>

Electrolux

<<http://annualreports.electrolux.com/2013/en/Sustainability/Sustainability.html>>

Elekta

<<http://www.elekta.com/dms/elekta/elekta-assets/Investors/pdf/annual-report-2013-14/Elekta-arsredovisning-2013-14.pdf>>

EnQuest

<http://www.enquest.com/~/_media/Files/E/Enquest/19886_ENQUEST_AR13_interactive%2023042014.pdf>

Ericsson

<<http://www.ericsson.com/res/thecompany/docs/corporate-responsibility/2013-corporate-responsibility-and-sustainability-report.pdf>>

<<http://www.ericsson.com/thecompany/sustainability-corporateresponsibility>>

Fabege

<<http://www.fabege.se/Documents/ReportsAndPresentations/2013/AR/Hallbarhetsredovisning%202013.pdf>>

Getinge

<http://www.getingegroup.com/globalassets/reports/annual-reports/swe/2013_se.pdf>

HM

<http://sustainability.hm.com/content/dam/hm/about/documents/en/CSR/reports/Conscious%20Actions%20Sustainability%20Report%202013_en.pdf>

Hexagon

<<http://investors.hexagon.com/files/press/hexagon/201404166969-1.pdf>>

Hexpol

<<http://www.hexpol.com/se/koncernen/haallbar-utveckling/haallbarhetsrapport/http://mb.cision.com/Main/1100/9566137/231477.pdf>>

Holmen

<<http://vp165.alertir.com/afw/files/press/holmen/201403148174-1.pdf?446750>>

Hufvudstaden

<<http://www.hufvudstaden.se/Documents/Cision/documents/2014/20140227-hufvudstadens-arsredovisning-2013-sv-1-858261.pdf>>

Husqvarna

<http://husqvarnagroup.com/sites/default/files/page/husqvarna_sustainabilityreport2013_20140423_0.pdf>

ICA gruppen

<<http://reports.icagruppen.se/sv/ar/2013/hallbarhetsredovisning/>>

JM

<http://www.jm.se/Global/jmse/Om_JM/Bolagsstyrning/Arsstamma/JM_2013_SVE_WEB.pdf>

Lundin mining

<<http://www.lundinmining.com/i/pdf/LundinMiningCSR13.pdf>>

Lundin petroleum

<http://www.lundin-petroleum.com/Documents/ar_2013_s.pdf>

Meda

<http://www.meda.se/fileadmin/user_upload/Dokument/PDF/MEDA_AR13_Hallbarhet_SVE_140409.pdf>

Millicom int. Cellular SDB

<http://www.millicom.com/media/507378/Millicom_CSR_Report_2013.pdf>

MTG

<<http://www.mypaper.se/show/mtg/show.asp?pid=255731029834304>>

NCC

<<http://viewer.zmags.com/publication/a197f8bc#/a197f8bc/35>>

NIBE Industrier

<http://www.nibe.com/upload/nibe_industries/broschyrrer/SUS_2013_webb.pdf>

Nordea Bank

<http://www.nordea.com/sitemod/upload/root/www.nordea.com%20-%20uk/aboutnordea/csr/Nordea_CSR_Report_2013.pdf>

Oriflames cosmetics sdb

<http://investors.oriflame.com/files/press/oriflame/oriflame_annualreport_2013.pdf>

PEAB

<<http://www.peab.se/Global/PEAB-SE/Documents/Hallbarhet/Hallbarhetsredovisning-2013.pdf>>

SAAB

<http://www.saabgroup.com/Global/Documents%20and%20Images/About%20Saab/Investor%20relations/Financial%20reports/2014/SAAB_ANNUAL%20REPORT_2013.pdf>

Sandvik

<http://www.sandvik.com/Global/Local%20files/Sweden/Om%20Sandvik/Årsredovisning%20bilder/Hållbarhetsredovisning_2013_.pdf>

SCA

<http://www.sca.com/Documents/sv/Env_Reports/SCA-Hållbarhetsredovisning-2013.pdf?epslanguage=sv>

SEB

<http://sebgroup.com/siteassets/om_seb/hållbarhet/arl原因_rapportering/2013/seb_cs_2013_sve.pdf>

Securitas

<http://www.securitas.com/Global/_DotCom/Årsredovisningar/Arsredovisning_2013_links.pdf>

Skanska

<<http://www.group.skanska.com/cdn-1cf436d5fb8c1d6/Global/About%20Skanska/Sustainability/Reporting/Sustainability-Review-2013.pdf>>

SKF

<<http://www.skf.com/se/investors/rapporter/skf-arsredovisning-2013-finansiella-miljomassiga-och-sociala-resultat>>

SSAB

<http://www.ssab.com/Global/SSAB/Environment/sv/SSAB_HÅR13_SWE.PDF?epslanguage=sv>

Stora Enso

<http://www.e-julkaisu.fi/storaenso/global_responsibility_report/2013/pdf/Stora_Enso_Global_Responsibility_Report_2013.pdf>

Swedbank

<http://www.swedbank.se/idc/groups/public/@i/@sc/@all/@gs/documents/publication/cid_1330744.pdf>

Swedish Match

<http://www.swedishmatch.com/Documents/Sustainability/Sustainability%20reporting%20archive/SustainabilityReport2013_SwedishMatch.pdf>

Swedish Orphan Biovitrum

<<http://www.sobi.com/Global/Financial%20information/Årsredovisningar/Sobi%20Årsredovisning%202013.pdf>>

<Svenska Handelsbanken

http://www.industrivarden.se/globalassets/csr-report-2014/hallbarhetsred_2013_shb.pdf>

Tele2

<<http://www.tele2.com/Our-Responsibility/performance/cr-report-2013/>>

TeliaSonera

<http://www.teliasonera.com/PageFiles/23471/TeliaSonera_CR2013_sve.pdf>

Tieto

<<http://ar2013.tieto.com/media/download-centre/en/pdf/tieto-corporate-responsibility-report-2013.pdf>>

Trelleborg AB

<<http://www.trelleborg.com/upload/PDFs/Sustainability/CR%20Report%20Trelleborg%202013.pdf>>

Wallenstam

<<https://www.wallenstam.se/Documents/Hallbarhet/Hallbarhetsredovisning2013.pdf>>

Volvo

<<http://www.volvogroup.com/SiteCollectionDocuments/VGHQ/Sweden/Volvokoncernen/VolvoGroupSustainabilityReport2013.pdf>>

A. Bilaga

A.1. Bilaga- Indikatorlista

Nr	Nivå	Indikator
1	5	percent renewable materials used at a rate lower or equal to the rate of renewal
2	5	kilograms of endocrine disrupting substances used
3	5	kilograms of POP's used
4	5	excotoxicity metric
5	5	human health metric
6	5	investment in sustainability R&D as percent of a company spending
7	5	income disparity within company
8	5	incidence of specific diseases
9	5	community quality of life
10	5	worker health status compared to other companies in the industry
11	5	stress level compared to the "healthy level"
12	5	percent of water used from local sources
13	5	percent of energy from renewable sources in products
14	4	percent of products designed for disassembly,, reuse or recycling
15	4	percent of biodegradable packaging
16	4	percent of products with take-back policies in place
17	4	total energy use (in kWh) over the life cycle of a product
18	4	energy use (in kWh) including transportation and embedded energy in used materials
19	4	total vehical miles travelled
20	4	amount of hazardous materials used by contracted service providers
21	4	amount of waste generated by contracted services
22	4	percent of contracted suppliers chosen for environmental reasons
23	4	EHS performance of suppliers
24	4	percent of suppliers participating in raw material or packaging LCA
25	4	percent distributors supporting/implementing take back policies
26	4	percent suppliers from the local area
27	4	percent products consumed locally
28	4	percent of suppliers receiving safety training
29	4	number of contracts cancelled because of non- compliance with EHS standards
30	4	number of suppliers from developng world communities
31	4	number of suppliers that have been screened against ethical policy
32	4	number of units of energy consumed during use of products
33	4	occupational health service provided
34	4	percent of products reused or recycled at the end of the life cycle
35	4	average life- cycle cost of products

36	3	significant spill/wast
37	3	total water emissions
38	3	total air emissions
39	3	gobal warming potential, GWP(total Co2 equivalent)
40	3	CO2 emissions/ product
41	3	CO2 emissions (scope 1; direct eg. fuel)
42	3	CO2 emissions (scope 2; indirect eg. el, heating)
43	3	CO2 emissions (scope 3; purchased el, traveling)
44	3	acidification potential (ton So2- equivalent)
45	3	kilogram persistent, bio accumulative and toxic chemicals used
46	3	percent of workers, who report complete job satisfaction
47	3	percent change in specific local resources (forest, water, fisheries, coal, oil, metal)
48	3	photochemical ozone depleting potential (CFC- equivalents)
49	3	nitrification potential (NO2 equivalent)
50	3	summer smog potential
51	3	heavy metal equivalents
52	3	amount invvested in EHS and community projects
53	3	concentration of specific contaminants in ground waters or surface waters
54	3	concentration of specific contaminants in ambient air at selected monitoring locations
55	3	empowering local employment
56	3	percent of days with poor air quality as result of a facility production
57	3	percent of fatal accidents
58	3	employee retention rates
59	3	percent of employees who believe that company offers equal opportunites to its staff
60	3	percent of products involving use of Genetically modified organisms (GMO)
61	3	percent of products involving the use of endocrine disrupting substances
62	2	customer satisfaction level
63	2	materials used (total and per unit of product)
64	2	total mass (in raw materials, products and packaging)
65	2	type/ volume of materials recycled
66	2	total waste
67	2	non-hazardous waste recycled/ reused/ composted
68	2	amount of hazardous waste generated
69	2	hazardous waste recycled/ reused/ composted
70	2	water consumption (total and/or by source)
71	2	percent/ amount of water reused
72	2	water use per unit of product
73	2	energy use per unit of product
74	2	percent of energy from renewals
75	2	total energy use
76	2	quanity of each type of energy used

77	2	turnover rate of average length of service of employees
78	2	average number of hours of employee training per year
79	2	lost workday injury and illness case rate (workrelated)
80	2	quantity of toxic chemicals released
81	2	litres of Biological Oxygen Demand (BOD) discharge (COD, TOC)
82	2	stakeholder dialogue
83	2	rate of customer complaints and returns
84	2	community spending and charitable contributions
85	2	number of community outreach activities
86	2	number of community- company partnership
87	2	social and recreational benefits provided to community
88	2	number of employees receiving EHS training
89	2	percent workstations with noise level exceeding 85dB
90	2	percent of employee suggested EHS improvements implemented in practice
91	2	percent of products designed to be recycled
92	2	percent of products from recycled materials (by weight)
93	2	rate of defective products
94	1	toxics use reduction (TUR) chemicals used at the facility
95	1	number of notice of violation
96	1	kilograms permitted air emissions
97	1	number of sites certified under ISO certifications
98	1	environmental liabilities
99	1	number of claims for worker compensation
100	1	acres of land in the local community used by the company
101	1	number of recordable injuries/ illnesses (not workrelated)

A.2. Bilaga- Fullständig datasammanställning

ABB LTD	Nivå	Nr.
R&D investments	5	5
Percent of water used by local sources	4	12
Trained people in supply chain management sustainability awareness program	4	28
Significant spills	3	36
air emissions	3	38
Scope 1	3	41
Scope 2	3	42
Scope 3	3	43
SOX emissions	3	44
NOX emissions	3	49
Total Fatalities	3	57
Customer survey	2	62

Materialbeskrivning	2	63
type of recycled materials	2	65
total waste	2	66
waste recycled/reused/composted	2	67
amount of hazardous waste	2	68
Water consumption	2	70
Total energy used	2	75
Quantity of energytype	2	76
Employee turnover	2	77
Training per year per employee	2	78
Employee work related injuries	2	79
Stakeholdersurvey	2	82
Donating to charity	2	84
Providing man days in volunteering time	2	85
Red cross long going sponshorship	2	86
Public private partnership	2	87
Lost days	1	101

Akk	Nivå	Nr.
inkomstfördelning i koncernen	5	7
procent sålda produkter & deras förpackningar som återanvänds	4	15
uppförande kod för leverantörer (arbetstider, rättigheter, korruption, miljö etc.)	4	28
procent av leverantörer som granskat för efterlevnad av mänskliga rättigheter	4	31
totalt antal & volym av väsentligt spill	3	36
totalt utsläpp till vatten	3	37
NOx, SOx + andra väsentliga luftföroreningar	3	38
direkta CO2- utsläpp (förnybara/icke-förnybara)	3	39
totala direkta CO2 utsläpp/ enhet bearbetat material	3	40
direkta utsläpp SOx	3	44
utsläpp av ozonnedbrytande ämnen (OSD)	3	48
direkta utsläpp NOx, VOC	3	49
materialanvändning i vikt eller volym	2	63
återvunnet material i % av materialanvändning	2	65
totalt avfall	2	66
återanvändning av avfall	2	67
farligt avfall	2	68
total vattenanvändning per källa	2	70
vattenförbrukning/ enhet bearbetat material	2	72
energiförbrukning/ enhet bearbetat material	2	73
energiförbrukning från förnybara källor	2	74
förnyelsebar energi	2	74
total energiförbrukning	2	75
indirekt energianvändning per primär energikälla	2	76
direkt energianvändning per primär energikälla	2	76
personalomsättning	2	77
genomsnittligt antal utbildningstimmar/ anställd & år	2	78

andel förlorade dagar/ 200 000 arbetande timmar	2	79
skador som leder till sjukfrånvaro	2	79
antal samhällsprojekt	2	85
samhällsaktiviteter för hälsa/ aktivering	2	87
utbildning för kvinnogrupper	2	87
utbildning, förebyggande åtgärder & riskhanteringsprogram	2	88
böter/ brott mot miljöstiftning	1	95
ISO certifierade anläggningar	1	97

Alfa Laval	Nivå	Nr.
R&D investment as percent of sales	5	6
travelled distance company cars	4	19
suppliers environmental performance	4	23
number of suppliers subject to social inspections	4	31
cumulative % of energy saved from projects	4	32
number of LCA (life cycle) conducted	4	35
significant spill	3	36
total GHG	3	39
total GHG emissions for direct combustion (CO2, CH4, NO2)	3	41
total GHG emissions from electricity consumption CO2	3	42
transportation emission (CO2)	3	43
CO2 emissions per tonne transported	3	43
"black" chemicals used in production (black= forbidden)	3	45
emissions of ozone-depleting substances	3	48
number of fatal incidents	3	57
material used by weight (metal)	2	63
percent of material that are recycled input material	2	65
total waste	2	66
total non- hazardous waste recycled	2	67
total non- hazardous waste composted	2	67
hazardous waste	2	68
total hazardous waste recycled	2	69
total water withdrawn by source	2	70
renewable energy	2	74
total energy consumption (direct+indirect)	2	75
direct energy consumption by primary source'	2	76
indirect energy consumption by primary energy sources	2	76
labour turnover	2	77
number of accidents resulting in days absence	2	79
"grey" chemicals from production	2	80
stakeholde dialog	2	82
environmental impact savings of new products	2	91
finer for non-compliance	1	95
number of sites certified under ISO14001	1	97
lost days due to all forms of illness	1	101

ASSA ABLOY	Nivå	Nr.
code of conduct for suppliers- sustianability audits	4	23

direct energy consumption	3	41
indirect energy consumption	3	42
water consumption	2	70
energy consumption	2	75
number of days lost due to injuries/ million worked hours	2	79
ISO 14001 certified factories	1	97

Atlas Copco	Nivå	Nr.
R&D i % av intäkterna	5	6
förpackningsmaterial	4	15
CO2 utsläpp från transporter	4	18
underkända leverantörer (avlutad affärsrelation)	4	29
antal granskade leverantörer (hälsa, miljö, etik)	4	31
CO2 Scope 1	3	41
CO2 Scope 2	3	42
CO2 Scope 3	3	43
% lokalt anställda chefer	3	55
materialförbrukning (järn & stål)	2	63
material återvinning/återanvändning	2	65
avfall	2	66
andel återvunnet/återanvänt avfall	2	67
vattenförbrukning	2	70
energiförbrukning	2	75
personalomsättning	2	77
antal utbildningstimmar/ anställd	2	78
antal arbetsrelaterade olyckor/ förlorade dagar/timmar	2	79
HIV/AIDS program i Sydafrika	2	85
projekt i samhället	2	86
antal enheter ISO certifierade	1	97
frånvaro pga sjukdom %	1	101

Atrium Ljungberg	Nivå	Nr.
Total CO2 utsläpp	3	39
CO2 utsläpp scope 1	3	41
Co2 utsläpp scope 2	3	42
Great Place to Work medarbetar index	3	46
Vattenförbrukning	2	70
Energiförbrukning per energikälla	2	76
personalomsättning	2	77
olycksfall & relaterad frånvaro	2	79
antal samverkansprojekt & externa engagemang	2	86
böter	1	95
sjukfrånvaro	1	101

Autoliv	Nivå	Nr.
----------------	-------------	------------

CO2 equivalents metric tons	3	39
energy consumption	2	75
injuries/ 20 000h	2	79
ISO 14001 certified facilities	1	97

Axfood	Nivå	Nr.
Andel leverantörer godkända med GSFI	4	22
Produktindragningar från butik	4	29
Leverantörskrav	4	31
CO2 utsläpp totalt ton	3	39
CO2 utsläpp transporter totalt	3	41
CO2 utsläpp tjänsteresor	3	43
Nöjd Medarbetarindex jämfört med branschen	3	46
CO2 per gods	2	73
Total elförbrukning i MWh	2	75
Personalomsättningshastighet och genomsnittlig anställningstid	2	77
Antal utbildningsdagar	2	78
Stödjer organisationer som Rädda Barnen, WWF	2	84
Deltar i RSPO	2	85
Dialog med intresseorganisationer som Greenpeace, Sveriges konsumenter	2	87
Utbildningar för EHS	2	88
ISO 14001	1	97
Frisknärvaro	1	101

Axis	Nivå	Nr.
% recyclable material	4	14
CO2 emissions from employee usage and transportation	4	18
their suppliers has to report origin of minerals	4	20
educate suppliers on CSR, code of conduct and environmental	4	23
auditing of suppliers	4	31
CO2 emissions per ton-km	3	39
locla community education	3	52
customer satisfaction survey	2	62
% recycled material	2	65
non-toxic waste	2	66
non-toxic waste recycled	2	67
toxic waste	2	68
toxic waste recycled	2	69
water usage	2	70
total energy use	2	75
employee turnover	2	77
core value training corse for employees (days)	2	78
contributing to local communities	2	87
fines for non-compliance	1	95

absense due to illness	1	101
------------------------	---	-----

BillerudKorsnäs	Nivå	Nr.
inkomstfördelning i företag	5	7
utvärdering av leverantörer för miljö	4	23
Närhet för leverantörskedjan	4	26
utvärdering av leverantörer säkerhet	4	28
utvärdering av leverantörer för etik	4	31
totalt utsläpp till vatten	4	37
utsläpp av växthusgaser CO2 equivalent	4	39
Scope 1 utsläpp	4	41
Scope 2 utsläpp	4	42
transportutsläpp	4	43
SO2 utsläpp	4	44
NOx utsläpp	3	49
resursåtgång för produkt	2	63
materialanvändning förnybart	2	63
materialanvändning icke- förnybart	2	63
vattenanvändning	2	70
energipåverkan för produkt	2	73
energianvändning förnybara bränslen	2	74
total energianvändning	2	75
Mängd av varje typ av energi som används	2	76
kompetensutveckling (introduktion, utvecklingssamtal)	2	78
Arbets-skador med sjukfrånvaro	2	79
COD utsläpp till vatten	2	81
antal aktiviteter	2	85
implementation of a programme to improve community	2	87
lagöverträdelse	1	95
mark areal	1	100
total sjukfrånvaro i % av arbetad tid	1	101

Boliden	Nivå	Nr.
total water withdrawl per source	5	12
audits of suppliers (human rights)	4	31
occupational health service provided	4	33
significant spill	3	36
total water discharge and destination	3	37
air emissions for NO2, SO2, dust containing metals, metals to air	3	38
GHG emissions	3	39
Direct CO2 emissions	3	41
indirect CO2 emissions	3	42
CO2 emissions from transportation to sites	3	43
CO2 emissions from transportation from sites	3	43
VOP and VOC emissions (organic)	3	45
nitrogen to water	3	49
metal discharge to water	3	51
local job opportunities	3	55

materials used per type	2	63
percent of used material that are recycled input materials	2	65
total waste	2	66
total hazardous waste	2	68
total water withdrawl	2	70
percent and total volume of water reused/recycled	2	71
total direct energy use (renewable/non- renewable)	2	74
total energy used	2	75
type of direct energy use	2	76
turnover rate	2	77
number of accidents resulting in absence from work	2	79
amount invstested in charity	2	84
local activities	2	85
employee training	2	88
significant fines	1	95
environmental liabilities	1	98
total land holding	1	100

Castellum	Nivå	Nr.
företagshälsovård	4	33
CO2 utsläpp	3	39
CO2 utsläpp per källa	3	41
CO2 utsläpp för resor	3	43
nöjd medarbetarindex (trivsel)	3	46
utsläpp av ozonnedbrytande ämnen	3	48
nöjd medarbetarindex (jämsällldhet)	3	59
kundnöjdhet	3	62
elektronikavfall	2	66
procent elektronikavfall som återvinns	2	65
vattenanvändning	2	70
vattenkällor	2	70
direkt energiförbrukning	2	75
indirekt energiförbrukning	2	75
Fördelning av energi	2	76
antal anställda personalomsättning	2	77
arbetsrelaterade olyckor & sjukdomsfall	2	79
engagemang i lokala marknader	2	85
samarbete med skolor	2	86
social och rekreationell påverkan i samhället	2	87
betydande böter	1	95

Elekta	Nivå	Nr.
CO2 utsläpp	3	39
ISO certifiering	1	97

Electrolux	Nivå	Nr.
R&D expenditure	5	6
total water withdrawl local	5	12

packaging material reusable	4	15
product recall	4	16
supplier training environmental standards	4	23
supplier training environmental standards	4	23
supplier audits/training; safety	4	28
supplier screening; human rights	4	31
percent recycled material in small appliances	4	34
total water discharge	3	37
GHG emissions	3	39
GHG emissions by source (energy, electricity)	3	41
CO2 from transportation	3	43
emissions of ozone depleting substances by source	3	48
air emissions in a specific area	3	54
materials used; direct, non-renewable & 55% non-renewable	2	63
hazardous waste	2	68
hazardous waste composted, recycled, landfill	2	69
total water withdrawal by source	2	70
total water consumption	2	70
total energy consumption	2	75
energy consumption by source	2	76
turnover by age, gender and region	2	77
workdays lost due to work injuries	2	79
stakeholder dialogue	2	82
company- society partnership	2	86
social benefit contributions	2	87
employee training in ethics, compliance, health, safety etc.	2	88
finances from non- compliance	1	95
ISO 14001	1	97
rates of injury	1	101

EnQuest	Nivå	Nr.
Health service is provided	4	33
GHG emissions data Scope 1	3	41
GHG emissions data Scope 2	3	42
Workforce from local staff	3	55
Lost time injury frequency rate	2	79
Fund raising activities	2	84

Ericsson	Nivå	Nr.
Life cycle assessment carbon footprint	4	17
distance of product transportation (air, water, road)	4	19
distance of business travel (air, road, water, commuting)	4	19
supplier code of conduct audit and assessment	4	23
supplier safety training	4	28
ethical assessment of suppliers	4	31
energy use for products	4	32
e-waste (recycled, reused, energy, landfill)	4	34

CO2 för egen verksamhet	3	39
total CO2	3	39
CO2 för produkter i drift	3	40
CO2 scope 1	3	41
CO2 scope 3	3	43
CO2 emissions for transportation by primary source	3	43
workplace fatalities	3	57
total e-waste treated	2	65
production and office total waste	2	66
hazardous waste	2	68
recycled waste	2	67
energy consumption by source	2	76
hours spent on employees' formal learning	2	78
stakeholder dialog	2	82
community programs	2	85
local/community education	2	87

Fabege	Nivå	Nr.
medarbetarundersökning för arbetsmiljö, chef förtroende, rekommendera företag	5	10
hållbarhetsgranskning av leverantörer	4	23
hälsoundersökning av medarbetare	4	33
CO2 utsläpp	3	39
nöjd medarbetarindex (trivsel)	3	46
personalomsättning	3	58
nöjd medarbetarindex (jämförelse)	3	59
nöjd kund index	2	62
vattenförbrukning	2	70
förnybar energi	2	74
total energiförbrukning	2	75
energiförbrukning per källa	2	76
intressentdialog	2	82
projekt i samhället	2	86
sociala och rekreations förmåner till samhället	2	87
sjukfrånvaro	1	101

Getinge	Nivå	Nr.
CO2 utsläpp/ internförsäljning	3	39
utsläpp av lösningsmedel, kg	3	45
procent avfall till återvinning	2	67
farligt avfall, ton	2	68
procent farligt avfall till återvinning	2	69
antal olyckor/ 100 anställda	2	79
personal utbildning	2	88
ISO 14001	1	97
total sjukfrånvaro	1	101

H&M	Nivå	Nr.
income distribution	5	7

CO2 impact along value chain (fabric, garment- production, packaging, transport, sales, use, raw material)	4	17
environmental training for producers	4	23
access to safe drinking water (local community)	4	9
raw material climate impact	4	24
raw material water impact	4	24
fabric production climate impact	4	24
fabric production water impact	4	24
garment production (climate- water impact)	4	24
suppliers sustainability performance	4	29
producers from developing countries	4	30
non- compliance of code of ethic	4	31
percent suppliers signed code of ethics	4	31
number of garments donated	4	34
water footprint across value chaing (percent/ source)	4	35
CO2 emmission including renewables	3	39
CO2 emissions scope 1	3	41
CO2 emissions scope 2	3	42
CO2 emissions scope 3	3	43
community investments	3	52
jobs created	3	55
materials used	2	63
percent of waste recycled	2	67
water withdrawl by source	2	70
liters of water harvested	2	70
amount of water recycled	2	71
water/ kg of clothing	2	72
total energy use	2	75
hours of training	2	78
stakeholder dialogue	2	82
community programs	2	85
community company partnership	2	86
number of children empowered through education	2	87
fire and safety training for workers	2	88
product from recyclable material	2	92

Hexagon	Nivå	Nr.
Procent av omsättning investerat i FoU	5	6
ISO 14001 certifiering	3	58
personalomsättning	1	98

Hexpol	Nivå	Nr.
användning av lokalt vatten	5	12
environmental and social responsibiltiy evaluation of suppliers	4	23
atmospheric emissions	3	38
total carbon dioxide emissions	3	39
Sox emissions	3	44
emission of ozone degrading gases	3	48

Nox emissions	3	49
empower local employment	3	55
total waste	2	66
waste to external recycling	2	67
amount hazardous waste	2	68
total water consumption	2	70
total water consumption by source	2	70
total energy consumption	2	75
total energy consumption by source	2	76
average training hours/ employee	2	78
total absence caused by work accidents	2	79
VOC emissions	2	81
community outreach	2	85
company- community partnership	2	86
social and recreational community activities	2	87
environmen and occupational health and safety training/ employee	2	88
polymer materials in production	1	94
non- compliance	1	95
ISO 14001	1	97

Holmen	Nivå	Nr.
FoU investeringar	5	6
utsläpp till vatten per typ (COD, AOX, kväve, fosfor)	3	37
utsläpp till luft per typ (svaveldioxid, kväveoxid, stoft, CO2)	3	38
utsläpp av fossil CO2	3	39
utsläpp till luft	3	44
kostnad för miljöskydd (investeringar, miljöskatt, utsläppsrätter)	3	52
medarbetar undersökningar	3	59
råvaror vikt per källa	2	63
totalt avfall	2	66
avfall för återvinning	2	67
farligt avfall	2	68
värmeenergi från återvunnet	2	74
procent egen förnybar elproduktion	2	74
typ av energi	2	76
personalomsättning	2	77
arbetsolycksfall med mer än 8h frånvaro	2	79
utsläpp av suspenderade ämnen	2	80
dialog med intressenter	2	82
överskridande och klagomål	1	95
ISO 14001	1	97

Hufvudstaden	Nivå	Nr.
CO2 utsläpp från energianvändning	3	39
nöjd kundindex	2	62
vattenförbrukning	2	70
total energianvändning	2	75
energianvändning per energislag	2	76

personalomsättning	2	77
intressent dialog	2	82
betydande böter	1	95
sjukfrånvaro	1	101

Husqvarna	Nivå	Nr.
take back schemes	4	16
supplier requirements for EHS	4	23
supplier educated in human rights	4	31
fuel consumption for product	4	32
total CO2 emissions	3	39
CO2 emissions from energy	3	41
CO2 emissions from transportation	3	43
employee satisfaction index	3	46
fatalities	3	57
raw material, tonnes (steel, plastic, aluminum, magnesium)	2	64
waste, tonne	2	66
non- hazardous waste recycled	2	67
hazardous waste	2	68
hazardous waste recycled	2	69
water consumed	2	70
total energy consumption	2	75
staffturnover	2	77
employee training	2	78
lost workday accident rate	2	79
stakeholder dialog	2	82
community- company partnership	2	86
social and recreational benefits to society	2	87
violations	1	95
ISO 14001	1	97

ICA	Nivå	Nr.
transport i km	4	19
miljöutbildning för leverantörer	4	23
lokala leverantörer	4	26
upphört samarbete med leverantörer	4	29
produktions platser i världen	4	30
etisk utbildning för medarbetare	4	31
CO2 utsläpp	3	39
CO2 scope 1	3	41
CO2 scope 2	3	42
CO2 scope 3	3	43
GMO produkter	3	60
nöjd kund index	2	62
avfall brännbart	2	67
avfall komposterbart	2	67
avfall deponerat	2	67
avfall återvunnet	2	67

förnybar energi	2	74
total energi användning	2	75
energianvändning per källa	2	76
intressent dialog	2	82
bidrag till frivilliga organisationer	2	84
partnerskap	2	86
program i samhället	2	86
Hälsöengagemang i samhället	2	87
miljöutbildning för medarbetare	2	88
återkallelser av produkt	2	93
ISO 14001	1	97
markanvändning	1	100

JM	Nivå	Nr.
CO2 utsläpp	3	39
CO2 utsläpp/ bostad	3	41
CO2 från tjänstebilar	3	43
andel byggavfall till deponi	2	65
total mängd byggavfall	2	66
farligt avfall	2	68
olycksfallsfrekvens med frånvaro/ miljon arbetande timmar	2	79
intressent dialog	2	82
skolsamarbeten	2	86
medarbetarutbildning miljö, kompetens,	2	88
ISO 14001	1	97

Lundin Mining	Nivå	Nr.
occupational health services	4	33
total water discharge	3	37
air emission	3	38
total GHG emissions	3	39
GHG emissions scope 1	3	41
GHG emissions scope 2	3	42
GHG emissions scope 3	3	43
SOx emissions	3	44
NOx emissions	3	49
environmental protection expenditures	3	52
local recruitment	3	55
production, copper, zinc, lead, nickel, silver	2	63
total waste	2	66
non-hazardous waste recycled	2	67
total hazardous waste	2	68
hazardous waste recycled	2	69
total water withdrawal	2	70
water recycling	2	71
water per tonne of concentrate produced	2	72
total energy consumption	2	75
labor turnover	2	77

total injury frequency	2	79
BOD emissions	2	81
stakeholder dialogue	2	82
social community investments	1	84
community programs	1	85
community environmental programs	1	87
land use and biodiversity	1	100

Lundin Petroleum	Nivå	Nr.
lokala miljöskydd	5	9
oljeutsläpp	3	36
kemikalieutsläpp	3	45
kolväteutsläpp	3	45
dödsolyckor	3	58
incidenter som leder till förlorad arbetstid	2	79
projekt i samhället	2	84
investering i välgörenhet	2	84
sociala samhälls arbeten	2	86
social välfärd investering	2	87

Meda	Nivå	Nr.
total CO2	3	39
CO2 scope 1	3	41
CO2 scope 2	3	42
CO2 scope 3	3	43
avfall	2	66
riskavfall	2	68
förbrukning vatten	2	70
typ av energiförbrukning	2	76
förlorade arbetsdagar från arbetsskador	2	79
Projekt i samhället	2	85
ISO 14001	1	97

Millicom	Nivå	Nr.
EHS education for suppliers	4	23
number of supplier contract determined for non-compliance	4	29
supplier ethical screening	4	31
CO2 emissions	3	39
CO2 scope 1	3	41
CO2 scope 2	3	42
CO2 scope 3	3	43
local job opportunities	3	55
number of fatalities	3	57
customer satisfaction	2	62
electricity consumption renewable	2	74
total energy consumption	2	75
average hours of employee training	2	78
stakeholder dialog	2	82

number of costumer complaints	2	83
charitable and community investments	2	84
community engagement	2	85
community education projects	2	87
ISO 14001	1	97
employee absentee rate by region	1	101

MTG	Nivå	Nr.
total CO2 emissions	3	39
CO2 direct emissions (scope 1)	3	41
CO2 indirect emissions (scope 2)	3	42
CO2 other indirect emissions (scope 3)	3	43
work related fatalities	3	57
retention rate	3	58
water consumption	2	70
total energy consumption	2	75
indirect energy consumption (cooling, electricity, heating)	2	76
employee turnover	2	77
average hours of employee training by MTG academy	2	78
average hour/ employee on other internal- external training	2	78
lost days due to work related accidents	2	79
stakeholder dialog	2	82
boradcast complaints	2	83
charitable donations	2	84
community program	2	85
community company partnership	2	86
social benefits in local communities	2	87
fines/penalties	1	95

TeliaSonera	Nivå	Nr.
Scope 1	3	41
Scope 2	3	42
Medarbetarsamtal	3	46
Total vattenanvändning per region och totalt	2	70
Direkt energianvändning	2	75
Personalomsättning	2	77
Genomsnittligt antal utbildningstimmar per anställd	2	78
Lost time injury frequency	2	79
Intressentdialog	2	82
Engagemang i samhället	2	86
ISO 26000	1	97
Sick absence rate	1	101

Tieto	Nivå	Nr.
Scope 1	3	41
Scope 2	3	42

Scope 3	3	43
New customer experience index	2	62
Annual donations	2	84
ISO 9001, 27001, 14001	1	97

Trelleborg	Nivå	Nr
Suppliers corresponding to code of conduct	4	25
Emissions to air	3	38
Scope 1	3	41
Scope 2	3	42
Scope 3	3	43
Waste	2	66
Water	2	70
Energy	2	75
Lost Work Cases	2	79
Community participation	2	86
ISO 14001, OHSAS 18001	1	97

Volvo	Nivå	Nr.
R&D investment compared to net sales	5	6
Employee survey health, physical environment, flexible, compared	5	11
One third of a truck of recycled materials	4	14
Reusable packaging	4	15
Fuel consumption of a Volvo truck	4	17
Responsible sourcing (business ethics across supply chain)	4	22
Partnership with different actors in Gothenburg so the public buses in 2015 is climate neutral.	4	27
Aktive places	4	30
trained all purchasers on supply chain business ethics and environmental issues	4	32
Employee health and welfare support	4	33
Environmental impact of a Renault truck	4	34
CO2 emissions	3	39
SOX emissions	3	44
Chemicals - black and grey list	3	45
Employee performance	3	46
NOX emissions	3	49
Non-hazardous waste	2	66
Hazardous waste	2	68
Water consumption	2	70
Energy consumption	2	75
Diversity training for managers	2	78
Stakeholder dialogue	2	82
Participates in WWF's Climate Savers program	2	84
Public private partnership	2	86
Noise emission	2	89
Violations	1	95

Wallenstam	Nivå	Nr
Fastighets- el totalt	4	18
CO2 påverkan	3	39
Vattenanvändning	2	70
Andel av inköpt energi, 99% Fjärrvärme	2	74
Värmeförbrukning tids- och grads- korrigerat	2	75
Stödjer Barn i Nöd, BRIS, Räddningsmissionen och Göteborgs stadsmission	2	84
Sponsring i samhället, barnens ö i sthlm	2	85
Sponsrar idrotter med bredungsverksamhet	2	86

A.3 Bilaga- Val av rapportering

Företagsnamn	Egen Hållbarhetsrapport	Granskad externt	UNGC	GRI	IR	CSR
AKK	Ja	Nej	Ja	G3		
ABB Ltd	Ja	Nej	Ja	G3		
Alfa Laval	Nej	Nej	Ja	G3		
Assa Abloy	Ja	Ja	Ja	G3		
AstraZeneca	Nej	Nej	Ja	Nej	Ja	
Atlas Copco	Nej	Ja	Ja	G3	Ja	
Atrium Ljungberg	Nej	Nej	Ja	G3		
Autoliv SDB	Nej	Nej	Nej	Nej		
Axfood	Ja	Nej	Ja	G3		
Axis	Ja	Nej	Ja	G3		
BillerudKorsnäs	Ja	Ja	Ja	G4		
Boliden	Nej	Ja	Ja	G3	Ja	
Castellum	Nej	Nej	Ja	G3		
Electrolux	Ja	Ja	Ja	G3		
Elekta	Nej	Nej	Ja	Nej		
EnQuest	Nej	Nej	Nej	Nej		
Ericsson	Ja	Ja	Ja	G3		
Fabege	Ja	Ja	Ja	G3		
Getinge	Nej	Nej	Ja	Nej		
Hennes&Mauritz	Ja	Ja	Ja	G4		
Hexagon	Nej	Nej	Ja	Nej		
Hexpol	Nej	Nej	Ja	G3		
Holmen	Nej	Ja	Ja	G3	Ja	
Hufvudstaden	Nej	Nej	Nej	G3		
Husqvarna	Ja	Nej	Ja	G3		
ICA Gruppen	Ja	Ja	Ja	G4		
JM	Nej	Nej	Ja	G4	Ja	

Lundin Mining	Ja	Nej	Ja	G4		
Lundin Petroleum	Nej	Ja	Ja	Nej		
Meda	Nej	Ja	Ja	G3		Ja
Millicom Int. Cellular SDB	Ja	Ja	Ja	G4		
MTG	Ja	Ja	Ja	G4		
NCC	Ja	Nej	Ja	G3		
NIBE Industrier	Ja	Nej	Nej	G4		
Nordea Bank	Nej	Ja	Ja	G3		Ja
Oriflame Cosmetics SDB	Nej	Nej	Ja	Nej		
Peab	Ja	Nej	Ja	G4		
SAAB	Nej	Nej	Ja	Nej		
Sandvik	Ja	Ja	Ja	G3		
SCA	Ja	Ja	Ja	G3		
SEB	Ja	Ja	Ja	G3		
Securitas	Nej	Nej	Ja	G4		Ja
Skanska	Ja	Nej	Ja	Nej		
SKF	Nej	Ja	Ja	G3	Ja	
SSAB	Ja	Nej	Ja	G3		
Stora Enso	Ja	Ja	Ja	G4		
Swedbank	Ja	Ja	Ja	G4		
Swedish Match	Ja	Nej	Nej	G3		
Swedish Orphan Biovitrum	Nej	Nej	Ja	G4		
Svenska Handelsbanken	Nej	Ja	Ja	G3		
Tele2	Ja	Nej	Ja	G4		
TeliaSonera	Ja	Ja	Ja	G3		
Tieto Corporation	Ja	Ja	Ja	G4		
Trelleborg	Ja	Ja	Ja	G3		
Wallenstam	Nej	Nej	Ja	G3		
Volvo	Nej	Nej	Ja	G3		Ja